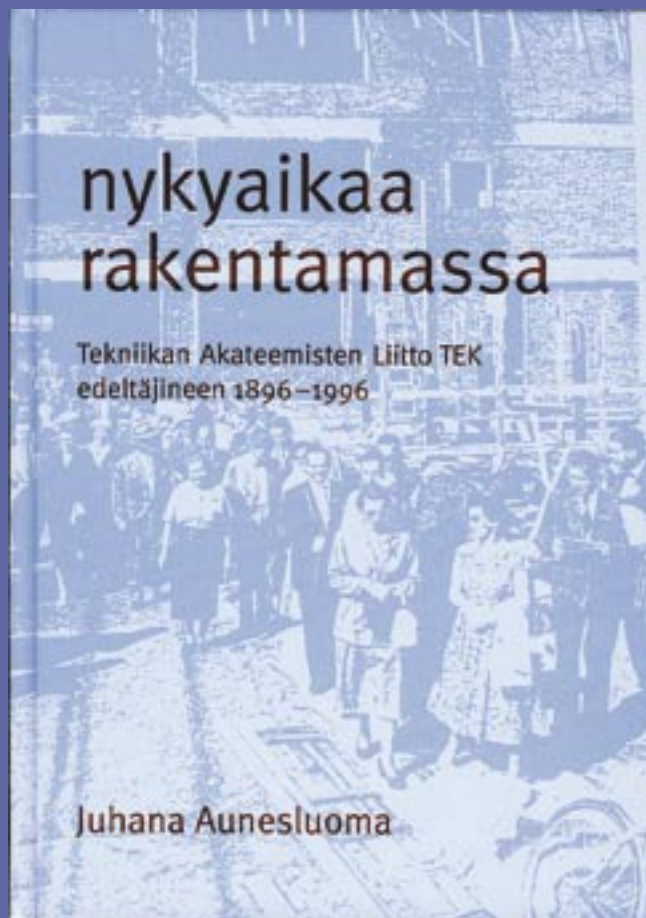

Tekniikan Akateemisten Liitto TEKin
VUOSIKERTOMUS
2004

Tienviitat lähivuosiksi on pystytetty

Markku Markkula
TEKin puheenjohtaja

Hallitus ja valtuustoryhmät pohtivat läpi kevään, kesän ja syksyinkin TEKin strategiaa painotuksia. Niinpä valtuusto hyväksyikin perusteellista valmistelua korostavin kiitoksin strategian, jota on syytä ”kilpailijoihimme” verraten luonnehtia järjestökentän eturivin ohjelmaksi. TEKin visio 2008 asettaa tavoitteeksemme vaikuttaa ratkaisevasti siihen, että Suomi kehittyy kannustavaksi hyvinvointitietoyhteiskunnaksi, jossa arvostetaan osaamista, innovatiivisuutta ja vastuullisuutta.

Korostamme innovaatioiden merkitystä ja innovatiivisuutta niin omassa toiminnassamme kuin läpi suomalaisen yhteiskunnan. Tämä linjauksemme kuvastaa myös luottamushenkilöidemme eli valiokuntien, työryhmien ja useiden hankkeiden työskentelyä ja myös tuloksia. Yksi näkyvimpiä aikaansaannoksiamme toimintavuoden aikana oli yhdessä eduskunnan ja TEKESin sekä maakunnallisten toimijoiden kanssa järjestetty kahdeksan seminaarin sarja, joissa käsiteltiin alueellista innovaatiotoimintaa. Seminaarit keräsivät yhteensä lähes tuhat osanottajaa pohtimaan teknologian roolia suomalaisten tulevaisuuden perustana. Myös julkisuus, etenkin paikallislehdissä oli merkittävä.

Kaikki olisi tekkiläisille paljon helpompaa, jos yrityk-

set olisivat kyenneet jatkuvasti kasvattamaan tutkimus- ja kehityspanostuksiaan yli 15 % vuosittain ja valtio olisi lisännyt reippaasti omia vastaavia panostuksiaan – kuten jo niin monen vuoden aikana läpi 90-luvun lopun ja vuosituhatuuden vaihteen ehti tapahtua. Kaikki olisi paljon helpompaa myös, jos työkultuurin nopea myönteinen muutos olisi jatkunut kyeten vastaamaan teknologiabarometrissa esille nousseisiin haasteisiin.

Tavanomainen kehittäminen ei riitä. On oltava valmiutta suuriinkin rakenteellisiin muutoksiin – tarvitsemme sosiaalisia, hallinnollisia ja työkultuurisia innovaatioita. Edellytyksenä niiden synnylle on useimmiten monitieteisyys ja eri alojen syvällisen kokemuksen hyväksi käyttö. Tiedon merkitys tuotantoketjienä kasvaa jatkuvasti. Mutta yksin se ei riitä. Tarvitsemme lisää tuottavuutta – jopa supertuottavuutta. Tarvitsemme kunnan työehdot ja kunnan palkat ylemmille.

Tavoitellulle kehityslinjalle päästään vain työelämää koskevien uudistusten avulla. Tähän vaikuttamme ratkaisevasti toteuttamalla visiomme toisen osan: TEK on jäsenkunnan ammattiurien muuttuvien haasteiden ja työmarkkinatilanteiden vaikutusvaltainen asiantuntija, ennakoi ja kehittäjä ja turvaaja.

Teknologiabarometrin ja onnistuneen koulutuspolitiikan vuosi

Heikki Kauppi
TEKin toiminnanjohtaja

Vuonna 2001 alkanut taloudellinen taantuma hellitti vuoden 2004 aikana, mutta jäsenkunnan työllisyystilanne säilyi silti suhteellisen kireänä. Vuoden aikana käytiin noin 200 yrityksessä (250 vuonna 2003) yhteistoimintaneuvotteluita, joissa aiheena oli ylempiin toimihenkilöihin kohdistuva irtisanomis- tai lomautusuhka. Jäsenten työttömyys laski hieman, 2,3 prosenttiin (2,4 % vuoden 2003 lopussa). Vastavalmistuneiden työttömyysaste nousi 5 prosenttiin. Vastavalmistuneiden työttömyys on nousut yhtäjaksoisesti vuodesta 2001, jolloin se oli alimmillaan 1,5 prosenttia.

Työmarkkinoilla syntyi 2,5-vuotinen tulopoliittinen kokonaisratkaisu. YTN:n sopimusaloista sen ulkopuolelle jäi teknologiateollisuus, jonka sopimuksen piirissä on 57 000 ylempää toimihenkilöä. Alalla tavoiteltiin työehtosopimukseen määrärahyksiä, jotka varmistaisivat työaikalain mukaiset ylityökorvaukset, turvaisivat vapaa-aikana matkustamisen korvaamisen ja parantaisivat luottamusmiesten tiedonsaantia ja toimintaedellytyksiä.

Työmarkkinatutkimuksen mukaan vakituisissa työsuhteissa jäsenten keskiarvopalkat nousivat 2,5 prosenttia joulukuusta 2003 joulukuuhun 2004. Palkansaajien yleinen ansiotason nousu on ennakkotietojen mukaan 3,2 prosenttia, joten TEKin palkkakehitys jäi selvästi tätä huonommaksi. Palkkakehitys oli suhteellisen tasaista julki-

sella ja yksityisellä sektorilla kokonaisuutena. Heikointa palkkakehitys oli yksityisellä palvelualalla.

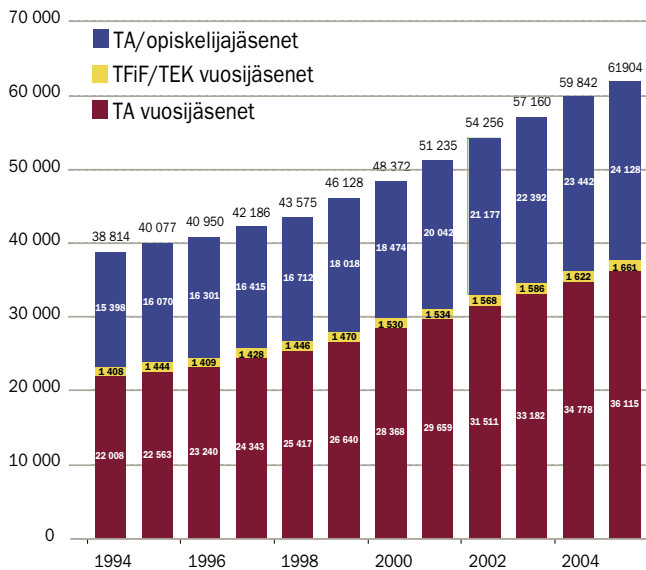
Koulutuspolitiikassa TEKin pitkäaikainen tavoite siirtää painopiste määrästä laatuun saavutti yleistä hyväksyntää. Valtioneuvoston globalisaatioreportti tuli johtopäätöksissään samoihin tuloksiin ja opetusministeriön linjaukset kehittyivät myönteiseen suuntaan.

TEKin työsuhte-, palkka- ja uraneuvontapalveluiden kysyntä jatkui vilkkaana. Jäsentietojärjestelmän uusiminen aloitettiin TEKrekrystä elokuussa, ja se saavutti heti jäsenkunnan suosion.

TEKin teknologiabarometri valmistui tammikuussa. Sen keskeinen johtopäätös on, että Suomi on hyvä uuden teknologian tuottamisessa, mutta jää parhaista maista teknologian soveltamisessa ja kehittämisessä liiketoiminnaksi. Poliitikoilla ja päättäjillä on myös myönteisempi kuva teknologiapolitiikan kokonaisuudesta kuin alan keskeisillä toimijoilla.

TEKin kokonaisjäsenmäärä oli vuoden lopussa 61 904, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 3,4 prosenttia. Vuosijäsenmäärän kasvu hidastui vuonna 2004 ja edustavuus ammattikunnassa laski hieman, mikä merkitsee poikkeamaa pitkäaikaisesta trendistä. Valtuusto hyväksyi TEKille marraskuussa strategian, jonka toivotaan jän-
tevoittävän järjestön toimintaa.

Kenttä- ja järjestötoiminta

Jäsenmäärän kehitys

TEKin jäsenmäärä jatkoi kasvuaan, vaikka yleinen järjestäytymistrendi työmarkkinoilla on laskeva. Vuoden lopussa TEKillä oli kaikkiaan 61 904 jäsentä, missä on kasvua edellisvuoteen 3,4 prosenttia. Vuosijäseniä oli 36 115 (+3,8%) ja opiskelijajäseniä 24 128 (+2,9%).

Jäsenistä 90,4 prosenttia oli suorittanut DIA-tutkinnon. DI-jäsenten osuus ammattikunnasta oli vuoden lopussa 67,1 prosenttia. Alle 65 vuotiaiden DI-jäsenten edustavuus oli 68,9 prosenttia. Edustavuus keskeisimmässä jäsenryhmässä laski lievästi; uusia jäseniä tuli suhteellisesti vähemmän kuin aiempina vuosina ja eroaminen oli hieman vilkkaampaa kuin vuonna 2003.

Kaikista jäsenistä naisia oli vuoden lopussa 11 467 eli 18,5 prosenttia jäsenkunnasta.

Kenttätoiminnassa yt-neuvottelut keskeisiä

TEKin työpaikkatoimintaa toteutetaan Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö YTN:n sekä AKAVAn julkista sektoria edustavan JUKON kautta. Yksityisen sektorin työpaikkatoiminnan painopiste oli yrityskohtaisten yt-neu-

vottelujen tukemisessa sekä tupokierroksessa.

Vuoden 2004 aikana käytiin noin 200 (v. 2002 yli 300 ja v. 2003 noin 250) ylempiä toimihenkilöitä koskevaa erillistä yt-neuvottelua henkilöstön vähentämisestä tai lomauttamisesta. Talouden taantuminen johti noin 5 000 (8 000 v. 2003) ylempien toimihenkilöiden irtisanomis- tai lomautusuhkaan. Neuvotteluilla ja muilla toimilla onnistuttiin vähentämään irtisanomisia. Osa onnistui löytämään työpaikan jo irtisanomisaikana, mutta työttömäksi päätyi noin 1 600 (1 700 v. 2003). Vuoden lopulla alkoi näkyä merkkejä talouden elpymisestä, mutta tuotannon siirrot halvempiin maihin johtivat siihen, että yt-neuvottelujen määrä ei juuri muuttunut.

TEK vastasi yt-neuvottelujen tukitoimista huolehtimalla erityisesti sisäisestä tiedotuksesta ja seurannasta. Käydyissä yt-neuvotteluissa yli puolessa oli mukana TEKin asiamies tukemassa paikallisia neuvotteluja.

TEKin asiamiehet osallistuvat vastuualueillaan yritysyhdistysten toiminnan kehittämiseen sekä paikallisen YTN-yhteyshenkilöverkoston ylläpitämiseen tai luomiseen. Varsinkin uusia luot-

tamusvaltuutettuja ja luottamusmiehiä valittiin kiitettävästi. Erityisesti Nokiassa kiinnostus paikallista järjestäytymistä kohtaan oli suurta.

Yritysyhdistysryhmän kehittämissuunnitelman toteutus alkoi ja jatkuu vuonna 2005. Uusia yritysyhdistyksiä perustettiin, ja niiden kokonaismäärä oli vuoden lopussa 97. Yrityskauppojen seurauksena joitakin yritysyhdistyksiä lopetettiin. Rakennusalan taustaryhmätoiminta aktivoitui.

TES-toiminta

TEKin asiamiehet hoitivat sovitulla tavalla TES-neuvotteluihin liittyvät neuvottelu- ja tukitehtävät sekä vastasivat YTN:n sisäisestä tiedotuksesta. Uusia sopimuksia tavoiteltiin erityisesti energia- ja tietopalvelualoilla. Tässä myös onnistuttiin neuvottelutoimen ja kentän saumattoman yhteistyön avulla.

Edunvalvontakoulutus

YTN-liitot järjestivät kaiken edunvalvontakoulutuksensa YTN:n nimissä. Vuoden aikana julkaistiin koulutuskalenteri, jota jaettiin sekä postitse että eri tilaisuuksissa. Osa koulutuksesta järjestettiin YTN/TU-yhteistyönä.

Sopimusalaakohtaisia kursseja

järjestettiin yli 20.

Yhdessä Julkisen Sektorin Esi- miehet ja Asiantuntijat JEA:n liittojen kanssa järjestettiin kaksi kaksipäiväistä luottamusmieskursssia valtion sektorilla. Valtion sektorin luottamusmiehille järjestettiin kursseja VAKAVA ry:n kanssa. Koulutus on painottui palkkausjärjestelmien kehittämistä koskeviin kysymyksiin. Kuntasektorin luottamusmiehille järjestettiin kaksi kurssia.

Teekkaritoiminta

Toiminnan painopiste oli jäsenhankinnassa ja teekkarien työelämävalmiuksien vahvistamisessa. Suuret sisäänottomäärät olivat edelleen suuri haaste jäsenhankinnalle. Haasteeseen vastattiin muun muassa lisäämällä yhteistyötä opiskelijalehtien kanssa.

Tekniikka&Talous-lehden opiskelijatilausten yhteydessä toteutettuun harjoittelukyselyyn vastasi noin 8 000 opiskelijaa. Harjoittelijapalkkasuositus päätettiin pitää edellisen vuoden tasolla kesäharjoittelukyselyn ja yleisen ansiokehityksen perusteella. Kyselyssä oli ensimmäistä kertaa jako pääkaupunkiseutuun ja muuhun Suomeen. Tulos on, että pääkaupunkiseudun palkkataso oli noin 7 prosenttia muuta maata korke-

TEKKARIVALIOKUNTA 2004

<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Lars Gestranus (pj), ÅBO	
Christian Elg, TKY	Matti Kuronen, TKY
Lauri Pakkanen, TKY	Katri Junna, TKY
Siina Jokinen, TTY	Leo Putkonen, TTY
Mari Toukola, LTKY	Erik Taavila, LTKY
Hanna Saari, OTY	Hanna-Riitta Niku, OTY
Kristian Engsjö, TK	Joel Svanbäck, TK
Anna-Kaisa Karppinen, Vaasa (puhe- ja läsnäolo-oikeudella)	Tuure Stenberg, Vaasa
Aleksi Kallinen, sihteeri (kokoukset 3 ja 4), TEK	
Jukka Makkonen, sihteeri (muut kokoukset), TEK	

Teekkarivaliokunta (TV) kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa. Kokouksissa käsiteltiin muun muassa TEKin strategiatyötä ja sääntömääräisiä asioita.

JÄRJESTÖ- JA JÄSENASIAIN VALIOKUNTA 2004

DI Lars Miikki, puheenjohtaja, Alfidea Ky
 DI Kaj G Backas, Systecon Oy, (TFIF:n edustaja)
 DI Sonja Hilavuo, Nokia Oyj
 DI Vesa Hongisto, Museovirasto
 DI Pauli Jantunen, P-Terasto Oy
 DI Aarno Karikoski, Åbo Navigationsinstitut
 DI Sari Kohonen, Stora Enso Publication Papers Oy
 FK Pekka Koivisto, Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, (SMFL:n edustaja)
 TkL Heikki P. S. Leivo, eläkkeellä
 DI Jarmo Nieminen, Tellabs Oy
 DI Petri Orava, Fortum Oil & Gas Oy
 DI Vivi Paljakka, TKK Materiaalitekniikan laboratorio
 DI Janne Puustinen, Metso Paper Oy
 DI Pekka Sinivaara, Helsingin ammattikorkeakoulu
 tekn. yo Lauri Pakkanen, TKY, (opiskelijaedustaja)
 DI Mika Uusi-Pietilä, Minutor Oy
 DI Leena Westlund, Nokia Oyj
 asiamies Juha Simell, valiokunnan sihteeri, TEK

Järjestö- ja jäsenasiain valiokunta (JJV) kokoontui kertomusvuoden aikana seitsämän kertaa. Käsiteltävinä asioina olivat TEKin strategian palvelustrategiaosio, jäsenpalvelujen kehittäminen ja muut jäsenasiat.

TEKin KERHOT 2004

Akateeminen Teekkarikerho AATE
 Arkkitehtikerho
 Biotekniikan kerho
 DIAS-kilta
 Graafinen kerho
 Heinolan DiA-kerho
 Ilmailuinsinöörien kerho
 Insinöörien Rouvat ry
 Lounais-Suomen Tekniikan Akateemiset Naiset –Teknikens Akademiska Kvinnor i Sydvästra Finland (Aboa TEK)
 LVI-kerho
 Maanmittausinsinöörien kerho
 Naispolyteekkarit (Napolis)
 Organisaation kehittäjät ja suunnittelijat (KESSU)
 Rakentajain kerho
 TEKin Naisakatemia (TEKNA)
 Tiekerho (Traficum)
 Turun DI-kerho
 Valmistustekniikan seniorit (MULJU)

ampi. Harjoittelijapalkkasuosituksen käyttöä helpotettiin tekemällä verkkosivuille työhakemukseen liitettävä asiakirja.

TEKin teekkariseminaarissa käsiteltiin muun muassa FuturEng-hankkeen tuloksia. Teekkarikulttuurista tuettiin järjestämällä valtakunnalliset jäynäkisat. Opiskelijoiden valmiuksia työelämään tuettiin erilaisilla työolainsäädäntöä ja työnhakua käsittelevillä tilaisuuksilla. Opiskelijoille tuotettiin kiltakansio, joka sisältää yleistä tietoa työmarkkinoista ja TEKistä. TEKin edustajat osallistuivat teknillisten yliopistojen ja tiedekuntien todistustenjakotilaisuuksiin.

TEK osallistui keväällä tekniikan opiskelijoiden neuvottelupäiville.

Heinäkuussa järjestettiin opiskelijatoiminnan strategiaseminaari TEKin opiskelija-aktiiveille. Turussa ja Vaasassa järjestettiin yhteistyössä Turun ja Vaasan yliopistojen sekä Åbo Akademian kanssa kurssi työoikeudesta.

Jäsen- ja järjestötoiminta

TEK toimi aktiivisesti kansainväliseen konserniyhteistyöhön liittyviä kysymyksiä käsittelevässä Teollisuuden Palkansaajien yhteistyöryhmässä. Muuta järjestöyhteistyötä harjoitettiin muun muassa Suomen Yrittäjien kanssa solmitun yhteistyösopimuksen pohjalta.

TEKin edustajat osallistuivat AKAVAn alueelliseen toimintaan ja sen kautta TE-keskusten ja työhallinnon neuvottelukuntiin, maakuntaliittojen ja työsuojelupiirien toimintaan sekä palkansaajajärjestöjen alueelliseen yhteistyöhön. AKAVAn aluetoimikunnissa toimii TEKin edustajia.

Teknillisille aluseuroille järjestettiin neuvottelupäivä yhdessä TEKin kerhojen kanssa valtuuston kevätkokouksen yhteydessä. Aluseurojen toiminnassa huomio kiinnitettiin alueelliseen vaikuttavuuteen ja jäsenhankintaan. TEKissä toimii 18 kerhoa. Ker-

hojen yhteenlaskettu jäsenmäärä vuoden lopussa oli yli 2 200. Kerhojen tilaisuuksiin osallistui noin 3 300 henkilöä.

Suomen Matemaatikko-, Fyysikko- ja Tietojenkäsittelytieteiden jaliitto SMFL:n opiskelijatoimintaa kehitettiin. Jäsenmäärä kehittyi odotetusti ja oli toimintavuoden lopussa yli 2 400.

Alueellisen toiminnan lisääminen kuuluu hallituksen kärkihankkeisiin. Syksyllä järjestettiin kahdeksalla paikkakunnalla *Innovatiivisuus voimavaraksi* -seminaarisarja, joka saavutti suuren suosion ja josta uutisoitiin laajasti.

Kaikkiaan TEKin kenttäorganisaation tilaisuuksiin osallistui vuoden aikana yli 10 000 henkeä.

Jäsenedut

TEK tilasi edelleen vuosijäsenilleen Talouselämä ja Tekniikka&Talous -lehdet. Opiskelijajäsenillä oli mahdollisuus tilata Tekniikka&Talous-lehti maksutta. Eläkeläisjäsenet saivat lehdet, jos maksoivat eläkeläisen jäsenmaksun.

TEKin palkansaajajäsenet olivat pääsääntöisesti vakuutettuina työtömyyden varalta IAET-kassassa. Kassan jäsenmaksuosuus TEKin jäsenmaksusta oli 38,5 euroa.

Studier vid KTF.
 Daniel Valtakari – Ulla Backstrom
 – Henry Lönnback
 Julkaisijat: TEK ja TFIF, 40 s.

YTN:n YRITYSYHDISTYSRYHMÄ 2004

Alavataja Ahti (pj.), IL	Metson Ylemmät Toimihenkilöt MYT ry
Ala-Keturi Jari, IL	Rintekno-ryhmän Ylemmät Toimihenkilöt ry
Anttila Ari, TEK	Teollisuuden Voiman Ylemmät Toimihenkilöt ry
Kuhanen Jukka, YTY	OEA - OP-Esimiehet ja Asiantuntijat ry
Eskelinen Tapio, SEFE	Tapiola-ryhmän Esimiehet ja Asiantuntijat ry
Ihalainen Jukka, TEK	Finavitecin Ylemmät Toimihenkilöt ry
Jaakkonen Jouni, SEFE	Nordea-ryhmän Ylemmät Toimihenkilöt ry
Käyhty Teuvo, IL	Teleyritysten Ylemmät Toimihenkilöt TELY ry
Makkonen Pekka, IL	Konsulttialan Ylemmät Toimihenkilöt KYT ry
Malmiaho Sinikka, YTY	EJL Keskijohdon Yhdistys ry
Piispanen Kari, IL	Atrian Ylemmät Toimihenkilöt ry
Saikkonen Pirjo, LAL	Nesteen Ylemmät Toimihenkilöt ry

YTN:n TAUSTARYHMÄORGANISAATIO 2004

ATK-palvelualat	Matti Koskinen, Insinööriliitto
Elintarvike	Anneli Nieminen, Agronomiliitto
Energia	Pekka Laakso, Insinööriliitto
Kauppa	Antti Hakala, Ekonomiliitto
Kemia	Irmeli Puntari, Luonnontieteiden akateemiset
Käännösala	Helena Lamponen, AEK
Metalli- ja elektroniikkateollisuus	Pertti Porokari, Insinööriliitto
Metsä	Saku Laapio, TEK
Rahoitus	Jaakko Kiiski, YTY
Rakennus	Juha Simell, TEK
Suunnittelu	Jarkko Kotamäki, TEK
Teleala	Aleksei Solovjew, Insinööriliitto
TT-palvelualat	Aleksei Solovjew, Insinööriliitto
Vakuutus	Taru Turunen, Lakimiesliitto

MUUT JÄSENRYHMÄT

Sairaalafysikot ry
Suomen Matemaatikko-, Fysikko- ja Tietojenkäsittelytieteilijäliitto SMFL ry
Suomen Suunnitteluammatitieteilijöiden Liitto (SUM) ry

PAIKALLISYHDISTYKSET 2004

VALTIO
Kauppa- ja teollisuusministeriön Diplomi-insinöörit
KTMDI ry
Puolustusvoimien Diplomi-insinöörit PVDI ry
Säteilyturvakeskuksen Insinöörinkunta ry
Työsuojeluhallinnon diplomi-insinöörit ry
Tekes TEK ry
Yliopistojen yli- ja laboratorioinsinöörit YLI ry
Ympäristöministeriön Tekniikan Akateemiset YTEK ry

virastoissa ja laitoksissa toimii lisäksi AKAVA-JS:n (JUKOn) paikallisyhdistyksiä, joiden toiminnassa TEKin jäsenet ovat mukana

KUNTA
Sairaalafysikot ry

MUUT
Tielikelaitoksen Diplomi-insinöörit

ALUESEURAT 2004

Jyväskylän Teknillinen Seura
Kajaanin Teknillinen Seura
Kanta-Hämeen Teknillinen Seura
Kokkolan Teknillinen Seura
Kuopion Teknillinen Seura
Kymenlaakson Teknillinen Yhdistys
Lahten Diplomi-insinöörit ja Arkkitehdit
Lapin Insinööri- ja arkkitehtiyhdistys
Lappeenrannan Teknillinen Seura
Oulun Teknillinen Seura
Pietarsaaren Teknillinen Seura
Pohjois-Karjalan Teknillinen Seura
Porin Teknillinen Seura
Raahen Teknillinen Seura
Rauman Teknillinen Seura
Savonlinnan Diplomi-insinöörit ja Arkkitehdit
Suur-Savon Teknillinen Seura
Tampereen Teknillinen Seura
Turun Teknillinen Seura
Vaasan Teknillinen Seura
Varkauden Teknillinen Seura
Vuoksenlaakson Teknillinen Seura
Tekniska Klubben i Vasa

YTN:n YRITYSYHDISTYKSET 2004

ABB Ylemmät Toimihenkilöt Helsinki ry
ABB Ylemmät Toimihenkilöt ry
Aberdeenin Asiantuntijat ry
Ahlströmin ylemmät toimihenkilöt ry
Ålandsbankens Förmän och Specialister rf
Andritz Savonlinnan Ylemmät Toimihenkilöt ry
Atrian Ylemmät Toimihenkilöt ry
AvestaPolaritin Ylemmät Toimihenkilöt ry
Borealixsen Ylemmät Toimihenkilöt ry
Bowne Global Solution BGS:n Asiantuntijat ry
Danisco Finland Ylemmät Toimihenkilöt ry
Digitan Ylemmät Toimihenkilöt ry
EJL Keskijohdon Yhdistys ry
Enator-ryhmän Ylemmät Toimihenkilöt ry
Enson Ylemmät Toimihenkilöt EYT ry
Espoon Sähkön Ylemmät Toimihenkilöt ry
Fennia-ryhmän Ylemmät Toimihenkilöt ry
Finavitec Ylemmät Toimihenkilöt FYT ry
Finnairin Insinöörit FIRY ry
Finnairin Ylemmät Toimihenkilöt ry
Finnveran AKAVAlaiset ry
Foster Wheelerin Ylemmät Toimihenkilöt ry
GE Hydro Ylemmät Toimihenkilöt ry
Helsingin Telakan Ylemmät Toimihenkilöt ry.
Honeywellin Ylemmät Toimihenkilöt ry
If-vakuutuksen Esimiehet ja Asiantuntijat ry
Inex-konsernin Ylemmät Toimihenkilöt ry
IVOn Ylemmät Toimihenkilöt ry
Jaakko Pöyry-Yhtiöt Ylemmät Toimihenkilöt ry
Kejon Ylemmät Toimihenkilöt ry
Kemi Oy:n Ylemmät Toimihenkilöt ry
Kesko-konsernin esimiehet ja asiantuntijat ry
Kone Cargotecin Ylemmät Toimihenkilöt ry
Koneen Ylemmät Toimihenkilöt ry
Konsulttialan Ylemmät Toimihenkilöt ry
Kvaerner Powerin ylemmät toimihenkilöt - KPY ry
Lahti Energia Oy:n AKAVAlaiset ry
LME Ylemmät Toimihenkilöt ry
Maa ja Vesi Oy:n Ylemmät Toimihenkilöt ry
Merita Pankin Johtajat ry
Metsä-Serlan Ylemmät Toimihenkilöt ry
Metson Ylemmät Toimihenkilöt MYT ry
Myllykosken Ylemmät Toimihenkilöt ry
Neste Chemicalsin Ylemmät Toimihenkilöt
Nesteen Ylemmät Toimihenkilöt ry
Nokia Keski-Suomi Ylemmät Toimihenkilöt ry KeSYT
Nokia Pääkaupunkiseudun Ylemmät Toimihenkilöt NOPSY ry
Nokian Oulun seudun ylemmät toimihenkilöt ry
Nokian Renkaat Oyj:n Ylemmät Toimihenkilöt ry
Nokian Salon Ylemmät toimihenkilöt NSY ry
Nokian Tampereen Ylemmät Toimihenkilöt NTYT ry
Nordea-ryhmän Ylemmät Toimihenkilöt ry
OEA - OP-Esimiehet ja Asiantuntijat ry
Orionin Ylemmät Toimihenkilöt OYT ry
Otis Oy:n Ylemmät Toimihenkilöt ry
Outokumpu Poricopper Oy:n Ylemmät Toimihenkilöt ry
Paikallisuuspankkien Esimiehet ja Asiantuntijat PEA ry
Patruunatehdas Lapua Oy:n ylemmät toimihenkilöt ry
PIC-konsernin Ylemmät Toimihenkilöt PICYT ry
Piilemmät ry- PYRY
Pirellin Ylemmät Toimihenkilöt ry
Pohjola-Yhtiöiden AKAVAlaiset
Primasoftin asiantuntijat TILA ry
Rautaruukin Hämeenlinnan Ylemmät Toimihenkilöt ry
Rautaruukin Raahen ylemmät toimihenkilöt ry
Rautaruukin Ylemmät Toimihenkilöt ry
Rintekno-Ryhmän Ylemmät Toimihenkilöt ry
Saarioisten Ylemmät Toimihenkilöt ry
Sähköturvallisuuden ylemmät toimihenkilöt ry
Salcompin Ylemmät Toimihenkilöt SYT ry
Sammon Esimiehet ja Asiantuntijat ry
Santenin Ylemmät Toimihenkilöt ry
Schering Oy:n Ylemmät Toimihenkilöt - SYNERGIA ry
Siemensin Ylemmät Toimihenkilöt ry
SOK-Yhtymän Ylemmät Toimihenkilöt ry
Standardoimisliiton Ylemmät Toimihenkilöt ry
Suomen Turistauton Esimiehet ja Asiantuntijat ry
Tamrockin Ylemmät Toimihenkilöt ry
Tapiola-ryhmän Esimiehet ja Asiantuntijat ry
Telenokian Ylemmät Toimihenkilöt ry
Teleyritysten Ylemmät Toimihenkilöt, TELY ry
Teollisuuden Voiman Ylemmät Toimihenkilöt ry.
Tervakoski Osakeyhtiön Ylemmät Toimihenkilöt ry
Tieto-konsernin Asiantuntijat ry
Turun Telakan Ylemmät Toimihenkilöt ry
Työterveyslaitoksen diplomi-insinöörit ja fyysikot ry
Ulkomaankauppaliiton Ylemmät Toimihenkilöt ry
UPM-Kymmenen Ylemmät Toimihenkilöt ry (UK-YT)
Upofloor Oy:n Ylemmät toimihenkilöt ry
Vammas Oy:n Ylemmät Toimihenkilöt ry
Vantaan Energian Ylemmät Toimihenkilöt ry
Veikkauksen Pääliiköydyhdystys ry
Veitsiluodon Ylemmät Toimihenkilöt ry
Veitsiluoto Oy:n Oulun tehtaiden ylemmät toimihenkilöt ry
Wanajan Ylemmät Toimihenkilöt WYT ry
Wärtsilän Ylemmät Toimihenkilöt WYT ry
YLen Ylemmät Toimihenkilöt ry
Yhteensä 97 yritysyhdistystä

Neuvottelutoiminta

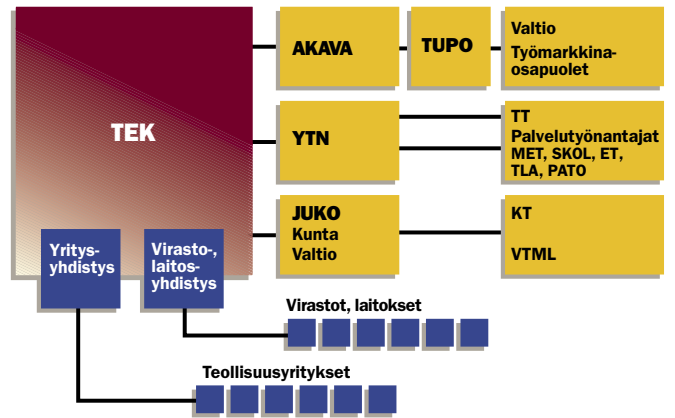
Vuosi oli kaksivuotisen tulopoliittisen sopimuksen toinen vuosi. Syksyllä neuvoteltiin uusi kaksivuotinen keskitetty tulopoliittinen ratkaisu, jonka perusteella marras-joulukuussa käytiin eri työehtosopimussektoreiden neuvottelut. Sovitut työ- ja virkaehtosopimukset noudattivat tuporatkaisun linjaa. Teknoliateollisuuden ylempät toimihenkilöt jäivät uuden tuposopimuksen ulkopuolelle.

Tulopoliittinen sopimus

Vanhan kaksivuotisen tuposopimuksen mukaiset palkankorotukset maksettiin maaliskuun alussa. Korotusten kustannusvaikutus oli 2,2 prosenttia.

Uuden tuposopimuksen neuvottelut sujuivat syksyllä varsin kilttomasti. AKAVA sai neuvottelutulokseen läpi varsin paljon omia esityksiään. Muun muassa palkkaratkaisut olivat prosenttipohjaisimmat kautta aikojen.

Tuposopimus on kaksi- ja puolivuotinen ja se on voimassa 16.2.2005–30.9. 2007. Sopimuksen palkankorotuksien kustannusvaikutus ensimmäisenä vuonna on 2,5 prosenttia. Toisen vuoden korotukset ovat 1,4 prosentin yleiskorotus sekä 0,4 prosentin liittoera. Lisäksi toisen vuoden korotuksen yhteydessä maksetaan tasarvoera. Tuposopimuksessa sovitettiin myös laajasta työelämän kehittämispaketista sekä osaamisen

vahvistamisesta ja kehittämisestä.

Keskusjärjestötaso

Teollisuuden ja Työnantajien Keskusliiton (vuoden vaihteesta Elinkeinoelämän keskusliitto EK) ja YTN:n välisen palkkapöytäkirjan mukaiset korotukset toteutettiin maaliskuun alussa 2 prosentin yleiskorotuksena ja 0,2 prosentin paikallisena järjestelyvarana.

Uusi loppuvuodesta solmittu palkkapöytäkirja koskee nykyisen TT:n jäsenyritysten palveluksessa olevia niitä ylempiä toimihenkilöitä (esim. elintarvike, metsä, rakennus), joiden työehdoista ei ole sovittu työehtosopimuksella tai palkankorotuksista alakohtaisella palkkapöytäkirjalla. Palkkoja korotetaan maaliskuun 2005 alussa 2,2 prosentin yleiskorotuksella sekä 0,3 prosentin paikallisella erällä.

Palvelutyönantajien (PT) jäsenyritysten palveluksessa olevien palkankorotukset toteutetaan PT–YTN:n yleissopimuksen mukaisesti.

YTN–EK -allekirjoituspöytäkirjassa sovittiin myös jatkuvan neuvottelumenettelyn periaatteesta. Työllistymis- ja muutosturvaa tarkastellaan osapuolten välillä keskusjärjestöselvitysten ja lainsäädäntöä koskevien muutosten valmistuttua.

Teollisuus

Teollisuudessa oli voimassa kaksivuotiset työehtosopimukset teknoliateollisuudessa, suunnittelu- ja konsulttialalla, televiestintä-, tietotekniikkapalvelu- ja tietoteollisuusaloilla sekä energia-alan

työnantajayhdistyksen kentässä. Työehtosopimukset noudattivat tupon linjaa.

TT:n kentän toiseksi suurin työehtosopimus YTN:n ja Teknoliateollisuus ry:n kanssa pohjautui edelliseen tulopoliittiseen ratkaisuun. Maaliskuun alun palkkaratkaisun kustannusvaikutus oli 2,2 prosenttia. Liittojen välinen neuvotteluryhmä kokoontui vuoden aikana säännöllisesti. Teknoliateollisuuden luottamusmielille järjestettiin kaksi kaksipäiväistä koulutustilaisuutta. TEK osallistui myös Teknoliateollisuuden "Haastava tulevaisuuden työpaikka" -projektiin ja "MET haastamme" -kilpailun taustaryhmään. Syksyn tuponeuvottelujen yhteydessä ei saavutettu tulosta, joten tes-neuvottelut siirtyivät seuraavan vuoden alkuun. Neuvotteluja ryhdyttiin tukemaan järjestämällä yrityksissä tilaisuuksia, joihin kutsuttiin myös henkilöstöhallinnon edustajia.

Suunnittelualalla toteutettiin 1.3. 2,2 prosentin yleiskorotus. YTN:n suunnittelualan taustaryhmä ja erityisesti sen työvaliokunta toimi vuoden 2004 aikana hyvin aktiivisesti valmistellen tavoitteet neuvottelukierrosta varten ja seuraten jatkuvasti neuvottelujen etenemistä toimialalla. Vuotta leimasi tiivis yhteistyö TU:n kanssa. YTN:n taustaryhmän työvaliokunta, TU:n neuvottelukunta ja SKOL:n hallintotoimikunta tekivät keväällä seminaarimatkan Ruotsiin.

Suunnittelualan luottamusmiesseseminaari pidettiin lokakuussa Majvikissa. Seminaarin teemo-

YKSITYISEN SEKTORIN VALIOKUNTA 2004

DI Kaisa Juva (pj.), Kvaerner Power Oy
 DI Ari Anttila, Teollisuuden Voima Oy
 DI Jaakko Halla
 DI Kristiina Hartikainen, Nokia Oyj
 DI Veli Hietalahti, Outokumpu Technology Oy
 DI Jouni Jaakkola, ABB Oy
 LUK Jyri Jämsä, Teamware Group Oy
 DI Jaakko Karas, Fortum Power and Heat Oy
 DI Jussi Kemiläinen, Wärtsilä Finland Oy
 DI Kimmo Koskinen, Foster Wheeler Energia Oy
 DI Pertti Kosunen, Electrowatt-Ekono Oy
 DI Pirjo Lunden, Tekla Oyj
 DI Johanna Rintamäki, Metso Lokomo Steels Oy
 DI Reijo Salo, Honeywell Oy
 DI Jaakko Savola, Rautaruukki Oyj
 DI Elina Sillanpää, Metso Automation Networks Oy
 DI Petri Takala, Nokia Oyj
 DI Heli Viik, UPM-Kymmene Oyj
 DI Sami Liponkoski, UPM Rafsec Oy (TFIF:n edustaja)
 Arkkit. Anssi Savisalo, Suunnittelukeskus Oy (SAFAn edustaja)
 FM Taiju Virtanen, Allergia- ja astmaliitto (YKL:n edustaja)
 Tekn.yo Sampo Kokkonen, LTKK (opiskelijaedustaja)
 OTK Jarkko Kotamäki, valiokunnan sihteeri, TEK

TEKin yksityisen sektorin valiokunnan vuoden keskeisiä teemoja olivat neuvottelukierrokseen valmistautuminen ja neuvottelujen seuranta sekä TEKin strategian valmistelu. YV seurasi aktiivisesti neuvottelujen kulkua ja linjasi TEKin kantoja. Lisäksi valiokunta antoi TEKin strategian eri valmisteluversioihin lausuntoja ja seurasi työn edistymistä. Syyskuussa valiokunta teki opintomatkan Brysseliin.

ja olivat luottamusmiehen asema ja neuvottelukierrokseen valmistautuminen. Alan työehtosopimus uudistettiin tulopoliittisen sopimuksen mukaisesti.

Tietoalan (TIKLI) työehtosopimuksen palkankorotukset noudattivat tuposopimusta. Palkankorotukset olivat 1.3. alkaen 2,2 prosentin yleiskorotus. Toimintavuoden aikana neuvoteltiin alalle uudesta tehtävien vaativuuteen perustuvasta palkkausjärjestelmästä, yleissopimuksen tekstien selkiyttämistä sekä selvitettiin työehtosopimustekstien sukupuolivaikutuksia. Alkuvuodesta Erityisalojen toimihenkilöliitto ERTO:n uhittelu Keypro Oy:ssä pystyttiin yhdessä piirisovittelijan, TIKLIn ja muiden neuvotteluosapuolten yhteistyöllä lopettamaan.

Energia-alalla saatiin aikaan uusi työehtosopimus Finergyn kenttään. Se koostuu perussopimuksesta, yhteistoimintasopimuksesta sekä tes-vaikutteisesta allekirjoituspöytäkirjasta. Sopimus astui voimaan 1.12. ja on voimassa 30.9.2007 saakka. Sopimuksen palkankorotukset neuvoteltiin vasta vuoden 2005 aikana. Energia-alan Työnantajajyhdistyksen Enertan sopimuksen palkankorotuksen kustannusvaikutus oli 2,2 prosenttia. Uusi sopimus neuvoteltiin tupon mukaisesti. Finergy ja Enerta yhdistyivät vuoden lopulla uudeksi Energiateollisuus ET:ksi, jolle molemmat sopimukset siirrettiin.

Uusi työehtosopimus saatiin seuraavalle sopimuskaudelle edellisen lisäksi TIKLIn tietoliikenne- ja informaatioalalle. Työehtosopimus noudattaa tuposopimuksen linjaa.

Metsäteollisuus noudatti palkankorotuksissa TT-YTN -palkkapöytäkirjaa. Uuden sopimuskauden korotukset noudattavat EK-YTN palkkapöytäkirjaa. Lisäksi metsäteollisuudessa solmittiin pöytäkirja tulopoliittisen kokonaisratkaisun tekstikysymyksistä.

Kemianteollisuudessa solmittiin oma palkkapöytäkirja. Elin-

tarvike- ja rakennusteollisuudessa noudatettiin EK-YTN -palkkapöytäkirjaa. LTY-sektorin työehtosopimus uudistettiin tupon mukaisena.

Palveluala

Rahoitusallalla oli voimassa kaksi-vuotinen työehtosopimus. Se uudistettiin marraskuussa tulopoliittisen sopimuksen linjausten mukaisesti. Kaupan alalla sovelletaan EK-YTN -palkkapöytäkirjaa. PT:n tietoliikennealan työnantajaliiton TLA:n kanssa jatkettiin vuoden aikana ylempien toimihenkilöiden oman neuvottelujärjestelmän sekä työehtosopimuksen rakentamiseen tähtäviä neuvottelujä.

Uusi työehtosopimus saatiin yksityiselle laboratorioalalle yhteisenä Toimihenkilöunionin kanssa.

Kuntasektori

Vuoden 2002 joulukuussa solmittu tuposopimuksen linjassa solmitut kunnallinen yleinen virkaja työehtosopimus sekä kunnallinen teknisen henkilöstön virkaja työehtosopimus ovat voimassa 15.2.2005 asti. Uudet sopimukset allekirjoitettiin 15.12.2004 ja ovat voimassa 16.2.2005–30.9.2007.

Kunnallisen yleisen virkaja työehtosopimuksen 1.3.2004 yleiskorotus oli suuruudeltaan 26,72 euroa kuukaudelta, kuitenkin vähintään 1,7 prosenttia. Henkilökohtaista lisää korotettiin 1,7 prosentilla. 1.9.2004 käytettiin 0,2 prosenttia siihen, että 2. kokemuslisä (5 %) maksetaan seitsämän vuoden sijasta viiden vuoden kokemuslisään oikeuttavan palvelusajan jälkeen. Lisäksi on noudatettu 13.11.2002 allekirjoitetun kunnallisen palkkausjärjestelmän kehittämistoimia vuosina 2003–2007 koskevan sopimuksen (palkkaohjelma) määräyksiä. Sen mukaan 1.9.2004 jaettiin 0,5 prosentin suuruinen järjestelyvaraerä.

Sairaala fyysikoiden palkkaongelmaa ratkottiin edelleen, ja asia päätettiin vuoden lopulla työtuo-

KUNNAN VALIOKUNTA 2004

TKL Tapio Hölttä (pj), Helsingin kaupunki/Liikennelaitos
 Arkk. Reijo Ahtiainen, Espoon kaupunki/Tekninen keskus
 DI Matti Ilveskoski, Lahden Seurakuntayhtymä
 FL Tapani Korppi-Tommola, HUS
 DI Jorma Lehtonen, Nummi-Pusulan kunta/Tekninen toimisto
 DI Urpo Moisio, Etelä-Karjalan liitto
 DI Anssi Narvala, Helsingin kaupunki/Suunnitteluvirasto
 FM Ari Pääkkönen, KYS
 DI Per-Erik Sjöholm, Helsingin kaupunki/Rakennusvalvontavirasto (TFIF:n edustaja)
 Arkk. Mari Siivola, SAFA (SAFAn edustaja)
 MMM Maija Venäläinen, Riihimäen kaupunki (YKL:n edustaja)
 OTK Anja Helin, valiokunnan sihteeri, TEK

VALTION VALIOKUNTA 2004

TkL Matti Ropponen, (pj.) Opetusministeriö
 FK Martti Annanmäki, Säteilyturvakeskus
 DI Timo Huhtaluoma, Ympäristöministeriö
 FM Maija Lakio-Haapio, Puolustusvoimat Lentovarikko
 FM Antti Lauri, Helsingin yliopisto
 DI Antero Metso, Oulun yliopisto
 TKL Pekka Niemistö, Oulun yliopisto
 DI Pentti Puhakka, Kauppa- ja teollisuusministeriö
 TkT Ilkka Raatikainen, Vaasan yliopisto
 TKL Håkan Sandell, TEKES
 Arkk. Pertti Vesanto, Valtion asuntorahasto
 TKT Leena Yliniemi, Oulun yliopisto
 TFIF:n edustaja:
 DI Ilona Bärlund, Suomen Ympäristökeskus
 Arkk. Tuulikki Terho, Opetusministeriö (SAFAn edustaja)
 FK Marja-Leena Komulainen, Ilmatieteenlaitos (YKL:n edustaja)
 tekn.yo Timo Ahonen, OYTT (opiskelijaedustaja)
 OTK Anja Helin, valiokunnan sihteeri, TEK

mioistuimessa. Työtuoimioistun katsoi jääneen näyttämättä, että osapuolten tarkoitus olisi ollut sopia sitovasti tutkimushenkilöstön palkkojen sitomisesta lääkärin palkkoihin.

Teknisten sopimuksen liittoerästä käytettiin 0,2 prosentin suuruinen erä 1.9.2004 lukien paikallisen järjestelyvaraeränä. Palkkaohjelman mukaisena järjestelyvaraeränä jaettiin 1.9.2004 0,5 prosentin suuruinen erä.

Vuoden aikana järjestettiin kaksi kaksipäiväistä luottamusmieskurssia, joille osallistui myös Insinööriliitto IL:n, Luonnontieteiden akateemisten liitto LAL:n, Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn ja Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL:n edustajia.

Kuntateknisten paikallisen edunvalvonnan tehostamiseksi JUKO ja Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö KTN toi-

mivat vuoden aikana edelleen yhteistyössä muun muassa sopimus-tavoitteissa, paikallisneuvotteluissa ja tiedotuksessa. Lisäksi järjestettiin yksi yhteinen kaksipäiväinen luottamusmieskurssi ja puheenjohtajatasen seminaari.

TEK oli mukana järjestämässä kesäkuussa Kuntateknisten päiviä Savonlinnassa.

Valtiosektori

Vuoden 2004 maaliskuun yleiskorotus oli 26,72 euroa kuukaudelta, vähintään 1,7 prosenttia. Yleiskorotuksen lisäksi palkkoja korotettiin 1.3.2004 lukien 0,5 prosentin suuruusella sopimusala-kohtaisella liittoerällä. Toimintavuonna virastotasolla sovittavat erät on voitu käyttää myös uusien palkkausjärjestelmien rahoitukseen.

JUKO järjesti kummi-asiamiehilleen palaveria ja koulutus-seminaareja, joissa tarkasteltiin

valtion palkkausjärjestelmämuutosten etenemistä eri virastoissa sekä saatiin tietoa ajankohtaisista asioista.

Yhdessä JEAn ja VAKAVAn kanssa järjestettiin neljä kaksipäiväistä luottamusmiestutusta. Luottamusmiehet osallistuivat myös JUKOn luottamusmiesten neuvottelupäiville. *Keppi ja Porkkana* -tiedote lähetettiin valtiosektorin jäsenille neljä kertaa toimintavuoden aikana.

Neuvottelutulokset uudeksi valtion virka- ja työehtosopimukseksi vuosille 2005–2007 saavutettiin 14.12.2004.

Työmarkkinayhteydet

TEKin edustajat toimivat AKAVAn hallituksessa, toimikunnissa ja työryhmissä. TEK toimi aktiivisesti YTN:n hallinto- ja neuvotteluelimissä ja taustaryhmissä sekä yritysyhdistyksissä. TEKin toiminnanjohtaja toimi AKAVAn ja YTN:n varapuheenjohtajana. TEK on Teollisuuden Palkansaajien, TP:n, jäsen. TP ajaa teollisuuden ammattiliittojen yhteisiä näkemyksiä teollisuus- ja työehtosopimuspolitiikassa. TP:n toiminnassa painotettiin teollisuus- ja koulutuspoliittisia kysymyksiä. Yhteistyötä lisättiin kv-toiminnassa, etenkin eurooppalaisia yritysneuvostoja käsittelevässä EWC-toiminnassa.

Toimihenkilöunionin (TU) kanssa pohdittiin yhteistyön lisäämistä, kun ajatus yhteisestä neuvottelukartellista oli kariutunut. Puheenjohtaja- ja neuvottelupäällikkötason tapaamisia järjestettiin säännöllisesti. Yhteistyötä tehtiin myös Myynnin ja Markkinoinnin Ammatillaiset SMKJ:n kanssa.

TEK toimi julkisen sektorin neuvotteluorganisaatio JUKOssa. Julkisen Sektorin Esimiehet ja Asiantuntijat JEA ry:n kautta. JEAssa valmisteltiin liittojen yhteiset kannanotot ja toimintapolitiikka. JEAn liittyi toimintavuonna uutena jäsenenä AEK. TEKin edustajat toimivat useissa

JUKOn elimissä sekä neuvotteluryhmissä. Valtiosektorin edunvalvonta-asioita käsittelevä JUKOn valtion neuvottelukunta ja kuntateknisten neuvotteluista ja sopimuksesta huolehti JUKOn tekniikan jaos. Ahvenanmaalla julkisella sektorilla toimivien jäsenten etua ajettiin Allmänna Gruppen inom AKAVA:n kautta.

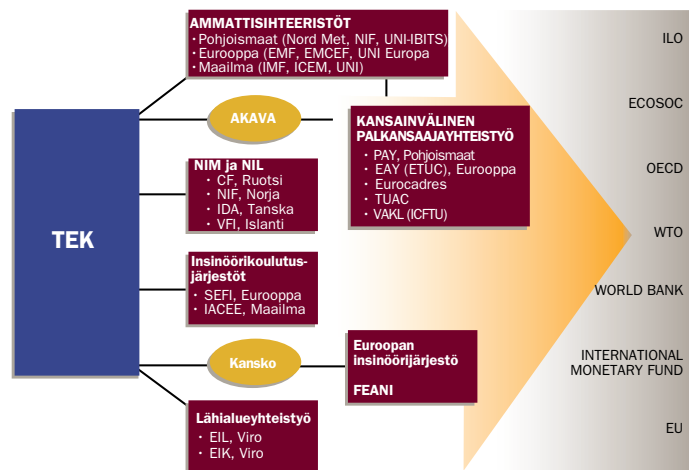
TEKillä on voimassaolevat yhteistyösopimukset SAFAn, YKL:n ja Professoriliiton kanssa. Yhteistyötä STTK:n diplomi-insinööriyhdistysten kanssa hoidettiin tapauskohtaisesti. Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestön (KTN) kanssa jatkettiin yhteistyötä neuvottelu- ja sopimustoiminnassa kunta- ja energia-aloilla.

Tuottavuustoiminta

TEK osallistui tuottavuuden kehittämiseen TT/YTN-tuottavuustyöryhmässä sekä olemalla mukana kansallisessa työelämän kehittämishohjelman projektien johto- ja seurantarivissä. TT/YTN-tuottavuustyöryhmä järjesti syksyllä *Ylempien toimihenkilöiden työsuuhdepäivän* yritysten henkilöstöjohtajille ja ylempien toimihenkilöiden yhteishenkilöille.

Kansainvälinen työmarkkinatoiminta

TEK on Maailman metallin (International Metalworkers' Federation IMF), Maailman kemian (International Federation of Chemical, Energy, Mine and General Workers' Unions ICEM) ja palvelu-, suunnittelu- ja telealojen maailmanliitto Union Network Internationalin (UNI) jäsen. ICEM on muun muassa allekirjoittanut kemian- ja energia-aloilla globaalisti toimivien yritysten sekä näiden muodostamien organisaatioiden kanssa työehtoja koskevia puitesopimuksia. Sopimusten määrä on kasvussa. Toiminta on painottunut verkostoitumiseen, sosiaaliallogiiniin ja ympäristökysymyksiin. IMF painottaa maailmanlaajusten yritysneuvostojen toimintaa. IMF:ssä toimii

kolmisenkymmentä yritysneuvostoa. IMF on solminut kansainvälisiä konsernikohtaisia raamisopimuksia (International Framework Agreements, IFA).

Maailmanjärjestöjen lisäksi TEK on Eurometallin (European Metalworkers' Federation EMF), Eurokemian (European Mine, Chemical and Energy Workers' Federation EMCEF) sekä palvelu-, suunnittelu- ja telealojen liitto UNI-Euroopan (Union Network International Europe) jäsen.

TEK on edustettuna EMF:n hallituksessa ja tärkeimmissä komiteoissa. Toimintavuoden aikana käsitellyt asiat koskivat sosiaaliallogiiniin alakohtaista kehittämistä, työaikadirektiivin uudistamista ja tes-neuvottelujen koordinoimista Euroopan tasolla. TEK on ollut aktiivinen työaikadirektiivin uudistamisen eteenpäinviemisessä.

EMCEF käy alakohtaista sosiaaliallogiiniin kemian ja metsäteollisuuden sopimussektoreilla. TEKin aloitteesta ammattisihteeristöissä on aktivoitu yhteistoimintaa Euroopan ylempien toimihenkilöiden neuvoston EUROCADRESin kanssa. Lisäksi on aktivoitu toimintaa työaikadirektiivin uudistamiseksi. TEKillä oli edustaja EMCEF:n kautta Eurocadresin hallituksessa. TEKin edustaja toimi myös EMCEF:n ylempien toimihenkilöiden työryhmän puheenjohtajana.

Pohjoismaisella tasolla toimittiin Nordiska Metallissa sekä Nordiska Industrierbetarefederationin

nen NIFissä. TEKillä on edustus NM:n ja NIFin hallituksissa. Kansainvälisessä toiminnassa toimittiin kiinteässä yhteistyössä suomalaisten liittojen kanssa.

Eurooppatason kokousten valmisteluun ja asioiden ajamiseen valmistauduttiin ennen kokouksia pohjoismaisten liittojen kanssa. TEKin edustaja johti Teollisuuden Palkansaajien kansallista EWC-yhteistyötä koordinoivaa ryhmää. TEKin jäseniä on aktivoitu EWC-toimintaan ja heille on järjestetty koulutusta muun muassa Teollisuuden Palkansaajien seminaareissa.

NILin (Nordiskt Ingenjörslösnemöte) toimintaan osallistuttiin NILin kokouksessa Tanskassa. Mukana kokouksessa olivat sekä insinööri-, että diplomi-insinööri-liitot. Kokouksen teemana olivat työaikakysymykset, työsuhteturva, epätyypilliset työsuhteet sekä NIL:n tulevaisuus. TEKillä oli edustus myös NILin sihteeristöissä.

AKAVAn työelämän toimikunnan avulla vaikutettiin EU:n komission työskentelyyn sekä Euroopan tason neuvotteluihin EAY:n ja UNICE:n välillä. AKAVAn kautta osallistuttiin KEY-yhteistyöhön.

Koulutus ja työllisyys

FuturEng -hankkeen loppuraportti julkistettiin tulosseminaarissa 31.8. Keskustelemassa johtaja Markku Mattila opetusministeriöstä, yksikönjohtaja Jukka Mäkelä ja tulevaisuustutkija Kati Korhonen-Yrjänheikki.

TEKin pitkäaikainen tulosta-voite koulutuksen kehittämisesä on ollut painopisteen siirtäminen määrästä laatuun. Toimintavuonna julkaistu valtioneuvoston globalisaatioraportti *Suomi maailman taloudessa* tuli samoille linjoille. Suomen menestyksen kannalta laadukas ja kansainvälisesti kilpailukykyinen yliopistokoulutus ja innovaatioympäristö ovat keskeisiä.

Myös teknilliset yliopistot korostavat strategioissaan laatua.

Toimintavuoden keskeinen asia oli yliopistolain muutos ja yliopistojen kaksiportainen tutkintojärjestelmä. Muita TEKin vaikuttamiskohteita olivat tuponeuvottelut, budjetti, valtioneuvoston työllisyysohjelma, opiskeluaikojen rajaaminen, ammattikorkeakoulujen jatkotutkinnot ja rahoitus. TEK antoi lukuisia lausuntoja ja kannanottoja. TEK järjesti erilliset seminaarit AKAVAn ja sen jäsenjärjestöjen edustajille, TT:n edustajille ja ylioppilaskunnille ja piti yhteyttä kansanedustajiin. TEK toimi opetusministeriön koulutustoimikunnissa ja teki tiivistä yhteistyötä teknillisten yliopistojen ja niiden ylioppilaskuntien kanssa.

TEK osallistui aktiivisesti jäsenkunnalle soveltuvan koulutuksen kehittämiseen muun muassa

IT-FEC ja Edu-Tele-projekteissa, TKK:n aikuiskoulutustoimikunnassa sekä yhteistyössä yliopistojen täydennyskoulutuskeskusten, POHTOn, Tieturin ja AEL-Inskon kanssa. TEK osallistui SEFIN (insinöörien eurooppalainen koulutusjärjestö) kansainvälisiin seminaareihin, EUROCADRESin insinööriyöryhmän työhön, ja FEANIn (Euroopan insinöörijärjestöjen liitto) täydennyskoulutusryhmän työhön.

FuturEng-hanke kaipaa tekniikan alan koulutukseen yhteistä visiota

TEKin vuosina 2000–2004 toteuttaman laajan teknillisen korkeakoulutuksen ennakointihanke FuturEngin tavoite oli ennakoita teknillisen korkeakoulutuksen keskeisimpiä haasteita tietoyhteiskunnassa 10–15 vuoden aikajännteellä ja samalla suunnitella teknillisen korkeakoulutuksen tulevaisuutta.

Hankkeessa syntyi teknillisen korkeakoulutuksen nykytila-analyysin, ennakoitujen tulevaisuuden trendien ja skenaarioiden lisäksi runsaasti konkreettisia toimenpide-ehdotuksia. Loppuraportti julkaistiin 31.8. tulosseminaarissa *Teknillinen korkeakoulutus Suomen hyvinvoinnin ja kilpailukyyn edistäjänä*. Kati

Korhonen-Yrjänheikin FuturEng-hankkeessa TKK:n tuotantotalouden osastolle tekemä lisensiaatintyö *Suomalainen teknillinen korkeakoulutus ja toimintaympäristön muutos vuoteen 2015* hyväksyttiin lokakuussa 2004.

Hankkeen eräänä keskeisenä tuloksena voidaan pitää sitä, että vaikka teknologian ja koulutuksen keskeisestä roolista Suomen menestymisessä vallitsee alan vaikuttajien kesken melkoinen yksimielisyys, teknillisen korkeakoulutuksen kehittämisestä puuttuu selkeä suunta. Yhteistä visiota ei ole. Vision kirkastamisen avulla olisi mahdollista selkiyttää ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen roolia teknillisellä alalla, tiivistää korkeakoulujen välistä yhteistyötä ja avata ovia strategisille kumppanuuksille ja mahdollisesti myös hallinnollisille yhdistymisille. Tulokset herättivät runsaasti kiinnostusta ja hanke sai paljon myönteistä palautetta.

Urapalvelut jäsenten aktiivisessa käytössä

Urapalvelut palvelivat jäseniä kohentuneessa, mutta edelleen epävarmassa työmarkkinatilanteessa. Jäsenille tarjottiin työnhakuun, urahallintaan ja ammatilliseen kehittämiseen liittyviä palveluja, joiden tavoite oli tukea jäseniä ja edistää työllistymistä etenkin irtisanomistilanteissa.

Keskeisimpiä toimintamuotoja olivat henkilökohtainen ohjaus, uratilaisuudet sekä luennointi TEKin ja muiden yhteisöjen tilaisuuksissa.

Urapalvelujen verkkosivut palvelivat laajenevaa jäsenkuntaa ja käyttäjämäärät lisääntyivät. Aktiivisia profiileja on käytössä 530 (379 kpl v. 2003 ja 160 kpl v. 2002).

Jäseniä neuvottiin puhelimitse, sähköpostilla ja henkilökohtaisissa tapaamisissa. Jäsenen uratilanteen mukaan neuvonnassa analysoitiin omaa osaamista, arvioitiin

tulevaisuuden uravaihtoehtoja, työstettiin työnhakudokumentteja ja kartoitettiin työnhakukanaavia sekä mahdollisuuksia oman osaamisen kehittämiseen. Asiakasmäärä lisääntyi runsaasti ollen 659 henkilöä (390 hlöä v. 2003 ja 270 hlöä v. 2002). Neuvontaa hakivat hyvin erilaisissa uratilanteissa olevat jäsenet, joiden joukossa oli paljon irtisanottuja.

Eri puolilla Suomea järjestettiin 28 pienryhmille tarkoitettua iltatilaisuutta (29 kpl v. 2003 ja 21 kpl v. 2002). Osa tilaisuuksista mainostettiin myös muiden YTN-liittojen jäsenille ja eri yhteistyökumppaneille. Tilaisuuksissa käsiteltiin työllistymiseen liittyviä teemoja sekä aiheita, joista saattoi löytää uusia ratkaisuja omiin uratilanteisiin. Tilaisuuksiin osallistui 840 henkilöä (834 hlöä v. 2003 ja 560 hlöä v. 2002). Saatu palaute hyödynnettiin urapalvelujen toiminnan kehittämisessä ja tulevien tilaisuuksien suunnittelussa. Osallistuttiin YTN:n irtisanotuille tarkoitettujen tilaisuuksien toteuttamiseen.

Omaehtoisen työllistymisen tuki OTTY ry:n kautta järjestettiin työttömille ja työttömyysuhan alaisille jäsenille räätälöityjä tilaisuuksia sekä tarjottiin työllistymistä tukevat toimintatilat. Vuoden 2003 lopussa käynnistetyt ESR:n rahoittamassa projektissa järjestettiin työnhakua edistävää toimintaa, esimerkiksi työllisyyskursseja, joilla luennoitiin työhakuun ja rekrytointiin liittyvistä teemoista.

Jäsenille tiedotettiin *Osaamisen kehittäminen 2004* -kyselytutkimuksen tuloksista. Kysely oli osa TEKin hallituksen kärkihanketta. FEANIn CPD (Continuing Professional Development) -ryhmän kautta saatiin tietoa Euroopan tason insinöörien osaamisen kehittämisestä.

Vuoden aikana toimittiin yhteistyössä muiden liittojen sekä

korkeakoulujen vastaavien palvelutoimintojen kanssa. Osallistuttiin lisäksi erilaisiin työhön ja uraan liittyviin projekteihin, kuten TiNA-projektin työelämävalmennus-koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen. TiNA –Tietoteollisuuden naiset on Etelä-Suomen lääninhallituksen ja Euroopan sosiaalirahaston rahoittama projekti vuosille 2003–2005. Sen tavoite on tutustuttaa tyttöjä tekniikan opintoihin eri koulutusasteilla sekä tukea naisten tekniikan opiskelua ja työelämään siirtymistä.

TEKrekry

Vuoden 2004 tärkein tapahtuma oli uuden jäsentietojärjestelmän avaaminen TEKrekryn osalta elokuussa. Sekä jäsenet että työnantajat ottivat uuden järjestelmän hyvin vastaan.

Ensimmäisen kuukauden aikana TEKrekryyn rekisteröityi satoja uusia jäseniä. Koko vuonna uusia työnhakijoita ilmoitettiin 1 871. Työnantajien toimeksiantojen määrä lisääntyi lähes sadalla edelliseen vuoteen verrattuna. Avoimia työpaikkoja ilmoitettiin 412.

412.

Palvelun uudistumisen myötä TEK-Rekrytointi muuttui TEKrekryksi.

Vuoden aikana jäseniä neuvottiin työnhakuun ja työttömyysturvaan liittyvissä kysymyksissä sekä henkilökohtaisesti että luennoilla ja seminaareissa. Opiskelijoita neuvottiin eri paikkakunnilla järjestetyillä messuilla ja työmarkkina- ja työnhakutilaisuuksissa.

Kansainvälistymispalvelut

TEKin selvitysten mukaan joka kolmas jäsen työskentelee ulkomailla keskimäärin 2,5 vuotta josakin vaiheessa uraa. Jäsenet tarvitsevat monipuolista tietoa ulkomailla työskentelyn, ulkomaan työnhaun ja paluumuuton onnistumiseksi ja ovat yhä paremmin oppineet ottamaan yhteyttä TEKiin saadakseen tietoa kansainvälistymiseen liittyvissä kysymyksissä. Jäseniä neuvottiin puhelimitse, sähköpostitse ja henkilökohtaisissa tapaamisissa.

TEKin julkaisuja *Töihin Eurooppaan* ja *Töihin Yhdysvaltoihin ja Kanadaan – millä ehdoilla?* sekä *Paluumuuttajan opas* ladattiin TEKin verkkosivuilta ennätyskellisesti. Jäsenneuvonnassa hyödynnettiin omien julkaisujen ohella työvoimaviranomaisten EURES-sivustoa ja Suomen Akatemian tutkijoiden liikkuvuusportaalia.

Toimintavuoden aikana kerättiin tietoa uusista EU jäsenmaista muun muassa Mobilnet-verkoston avulla ja työstettiin SEFEn kanssa *Töihin uusiin EU-maihin/Viroon – millä ehdoilla?*-opasta

Eurocadresin Mobilnet-projekti jatkui. Mobilnet-verkoston liittyi ay-asiamiehiä kahdeksasta uudesta EU-maasta. Tietopankit uusista jäsenmaista kerättiin Mobilnet-portaaliin, johon on linkki TEKin verkkosivuilta.

TEKin jäsentietojärjestelmää kehitettäessä otettiin huomioon kansainvälisten työpaikkojen saaminen TEKrekryyn. Ulkomaan työnhaku kiinnosti jäseniä edellisvuoden tapaan.

Kansainvälistyvä tekkiläinen -uratilaisuuksia järjestettiin kaksi Helsingissä ja yksi Tampereella ja niihin osallistui 93 jäsentä.

Kiinnostus pohjoismaista vierasjäsenyyttä kohtaan oli vilkasta. Vuoden aikana kartoitettiin pohjoismaisen vierasjäsenyyden pelisääntöjä sekä etuja ja haittoja Northing-työryhmää varten.

Kiinnostus pohjoismaista vierasjäsenyyttä kohtaan oli vilkasta. Vuoden aikana kartoitettiin pohjoismaisen vierasjäsenyyden pelisääntöjä sekä etuja ja haittoja Northing-työryhmää varten.

TULOSMITTAREITA 2004

1. Uratilaisuuksia 28
2. Osallistujia 840 henkilöä (toteutuma osallistujamäärässä 127 % suhteessa asetettuun tavoitteeseen)
3. Uratilaisuuksien palaute arviotuna asteikolla 1–5
  - kannatti osallistua 4,4 (tavoite 4,0)
  - sai hyödyllistä tietoa 4,1 (tavoite 4,0)
  - arvio kouluttajasta 4,2 (tavoite 3,5)
4. Uratyökälyä verkkosivulla käytettiin yli 1000 kertaa ja vuoden lopussa oli 530 tallennettua uraprofiilia.
5. Henkilökohtaisten neuvottavien määrä 659, asiakasmäärän lisäys 269 kontaktia eli 41 % vuoteen 2003 verrattuna.

Osaamisen kehittäminen – monipuolinen työ motivoi.

Sari Taukojärvi – Jarna Savolainen. TEK, 32 s.

Teknillinen korkeakoulutus Suomen hyvinvoinnin ja kilpailukykyyn edistäjänä tulevaisuudessa.

FuturEng -hankkeen loppuraportti valmistui elokuussa 2004. Kati Korhonen-Yrjänheikki – Sanna Allt. TEK, 180 s.

Suomalainen teknillinen korkeakoulutus ja toimintaympäristön muutos vuoteen 2015.

Kati Korhonen-Yrjänheikki TEK, 265 s.

Teekkarin Työkirja – Yritystieto 2005.

Santtu Kallionpää. TEK, 98 s. Julkaisun 12. vuosikerta.

KOULUTUSVALIOKUNTA 2004

DI Kirsti Miettinen (pj.), Sähkö-, elektroniikka ja tietoteollisuus, SET
 DI Juhani Rautiainen (vpj.)
 DI Kati Aaltonen, Eimo Oyj
 DI Lotta Forssell, Fortum Markets Oy
 FT Gunnar Graeffe, prof.emer., TTY
 Tekn.yo Kari Hankia, Lappeenranta
 TKL Raimo Hyvönen, Turun ammattikorkeakoulu
 DI Jari Jokinen, Opetusministeriö
 TKT Matti Juhala, TKK, Autotekn.lab.
 DI Merja Juolahti, Emlasant Oy
 tekn. yo Rami Setälä, TTKY (opiskelijaedustaja)
 tekn. yo Katri Karjalainen, Espoo
 DI Jaakko Kujala, Sulzer Pumps Finland Oy
 DI Casper Lassenius, TFIF, Tekniska Högskolan Sober IT
 DI Kaisu Miettinen, POHTO Oy
 DI Auli Nevantie, TTKK Edutech
 DI Tapio Nikula, Keski-Uudenmaan ammattikoulutus-yhtymä
 TKT Veli-Pekka Nurmi, Turvatekniikan keskus
 TkL, Veikko Porra, prof.emer., TKK
 DI Ensio Ruotsalainen, IBM Global Services
 TkD Mats Rönnholm, Åbo Akademi, Teknillisen kemian lab.
 (TFIF:n edustaja)
 DI Katriina Schrey-Niemenmaa, Espoon-Vantaan teknillinen amk
 DI Erja Sipilä, TTKK, Elektroniikan laitos
 DI Kimmo Soini, Finnair Oyj
 DI Teemu Vihinen, Helsinki Media
 DI Jukka Mäkelä, valiokunnan sihteeri, TEK
 DI Sanna Allt, valiokunnan sihteeri, TEK

Oikeudelliset palvelut

Työelämään liittyvässä lainsäädännössä tapahtui useita merkittäviä muutoksia toimintavuoden aikana.

Työeläkeuudistuksen päälinja löytiin lukkoon jo vuoden 2002 aikana. Uudet lait tulivat voimaan kuitenkin vasta 1.1.2005. Uudessa mallissa eläkepalkka perustuu koko työsuhteen aikaisiin ansioihin, ja työeläkettä karttuu 18-vuotiaasta saakka. Vastaisuudessa myös opiskelualjalta ja eräiltä muilta palkattomilta jaksoilta kertyy eläkettä. Uudistuksen vaikutukset ovat kiinnostaneet etenkin iäkkäämpiä jäseniä.

Työelämän tietosuojalain uudistus tuli voimaan 1.10.2004. Laki sisältää uudet säännökset sähköpostin suojasta, kameravalvonnasta ja huumetesteistä. TEKin jäsenten kannalta etenkin sähköpostia koskevat säännökset ovat tärkeitä. Erityisesti kaivattiin sääntöjä työnantajan oikeudesta lukea työntekijän sähköpostia.

Eurooppayhtiölaki ja laki henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä tulivat voimaan 8.10.2004. Heti tämän jälkeen Elcoteq Network Oyj ilmoitti ensimmäisenä suomalaisena yhtiönä kiinnostuksestaan muuttua eurooppayhtiöksi. Tämä edellyttää, että yhtiö on sopinut henkilöstönsä kanssa henkilöstöedustuksen järjestämisestä eurooppayhtiössä. TEKin lakimies on toiminut asiassa henkilöstön avustajana. Henkilöstön edustajien oikeudet eurooppayhtiön hallintoelimissä ovat jonkin verran laajemmat kuin hallintoedustuslain mukaiset oikeudet.

Työsopimuslakiin tuli voimaan eroamisikää koskeva muutos 1.1.2005. Eroamisikä säädettiin 68 vuotta. Samalla selvennettiin, millä edellytyksillä alemmasta eroamisikästä voi sopia.

Toimintavuonna työ vuosilomalain uudistamiseksi jatkui. Hallituksen esitys on tätä kirjoitettaessa eduskunnan käsiteltävänä.

Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.4.2005. Esityksessä on pyritty löytämään tapa, joka vanhaa lakia paremmin ottaa huomioon epätyypillisten työsuhteiden lomakertymän. Palkansaaajajärjestöjen kannan mukaisesti lakiesityksestä on poistettu mahdollisuus vaihtaa viides lomaviikko rahaksi ja säilytetty valtion virkamiesten loma-oikeudet.

Vuoden aikana myös irtisanomissuojan parantaminen oli vahvasti esillä. Yhteistoimintalain muuttamista käsiteltiin lain kokonaisuudistusta valmistelevalle komitealle, jossa ylempien toimihenkilöiden etua valvoo AKAVAn edustaja ja palkansaaajapuolen nk. parttisihteeri, joka on YTN:stä. Komitean määräaika on 31.1.2006. Yt-komitean esitykseen perustuu myös EU:n yt-direktiivin voimaansaattamista koskeva hallituksen esitys, joka on annettu eduskunnalle. Muutoksen on tarkoitus tulla voimaan alkuvuodesta 2005. Esityksen mukaan yt-edustaja on aiempaa vaikeampi sanoa irti henkilökohtaisista syistä.

Valmisteltavana on lisäksi joukko muita työläisäädäntöön liittyviä muutoksia, kuten tasa-arvolain, työsuojelun valvontalain ja luottotietolainsäädännön uudistaminen sekä työaikapankkijärjestelmä.

Irtisanomisia ja yt-neuvotteluja

Työsuhteen päättymistä koskevat kysymykset säilyivät koko toimintavuoden ajan jäsenneuvonnan keskeisimpänä ongelmaryhmänä kuten edellisellä vuonna. Etenkin kevään aikana yrityksissä käytiin laajalti yhteistoimintaneuvotteluja, jotka johtivat useisiin irtisanomisiin ja lomautuksiin. Jäseniä tuettiin toimintavuoden aikana noin 200 yhteistoimintaneuvottelussa.

Oikeudelliset palvelut -yksikö antoi neuvottelutukea keskusjärjestö- ja työpaikkatasolla sekä

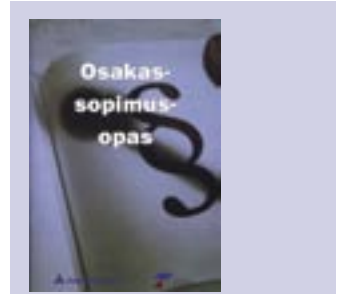
palveli jäseniä henkilökohtaisesti. Vuoden aikana henkilökohtaisesti oikeudellista neuvontaa annettiin noin 13 000 kertaa.

Yksilöllistä neuvontaa tarvittiin erityisesti työsuhteiden ja lomautussopimusten laatimiseen ja tulkintaan. Tapausten monitahoisuus teki neuvonnan haasteelliseksi. Yhä useammat yritykset tarjoavat työsuhteen osaksi sopimusta, joissa työntekijä on määrätty sitoa yrityksen arvoihin ja laajoihin liikesalaisuus- ja kilpailukieltomääräyksiin. Myös luottamusmiesten ja luottamusvaltuutettujen asemaan, oikeuksiin ja ajankäyttöön liittyvät oikeudelliset kysymykset olivat paljon esillä.

Lakietosisivut

TEKin lakietosisivut olivat vilkkaassa käytössä ja sähköpostipäivitys tuotti yksikön vastattavaksi viikottain useita kymmeniä kysymyksiä. Jäsenille järjestettiin työoikeutta, yritysoikeutta ja neuvottelutaitoa käsitteleviä koulutus-tilaisuuksia, joissa erityistä huomiota kiinnitettiin työsuhteen tekoon. Myös luottamusmielille ja luottamusvaltuutetuille järjestettiin runsaasti koulutusta. Erityisesti on syytä mainita henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä järjestetty koulutus.

Toimintavuoden aikana täydennettiin TEKin verkkosivuilla olevaa Työelämätilanteet-sivustoa, joka käsittelee työuran eri vaiheita kokonaisuuksina. Verkkosivuille lisättiin työelämän pelisääntöjä koskeva kooste tietolähteistä itseopiskelijalle.

Osakassopimusopas.
TEK, 32 s.

Opas osakassopimuksesta valmistui vuoden lopulla. Oppaan on laatinut sopimusjärjestelyihin erikoistunut lakimies Jukka Airaksinen.

Yrittäjäpalvelut

TEKin oikeudellisia palveluja annettiin myös yrittäjäjäsenille. Eniten neuvonnassa olivat esillä yritysten perustaminen, yrittäjän työttömyysturva ja erilaisten sopimusten teko. Etenkin osakassopimukseen liittyvät kysymykset työllistivät yksikön lakimiehiä. Jäsenten osakassopimukseen liittyvää suurta tiedontarvetta helpottaa vuoden aikana valmistunut *Osakassopimusopas*.

Teknologiatoiminta

Parin vuoden valmistelun jälkeen teknologiabarometrin ensimmäinen toteutuskierron valmistui TEKin ja VTT:n yhteistyönä. Barometri sai runsaasti julkisuutta ja sen tuloksiin viitattiin pitkän vuotaa useissa yhteyksissä, ministereitä myöten. Raportin kysyntä oli erittäin vilkasta läpi vuoden. Hanketta ja sen tuloksia esiteltiin useissa tilaisuuksissa. Hyvien kokemusten rohkaisemana instrumentin kehittämistä päätettiin jatkaa.

Yhteistyössä eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan ja Tekesin kanssa toteutettiin *Innovatiivisuus voimavaraksi* -seminaarisarja kahdeksalla paikkakunnalla eri puolilla Suomea. Seminaarisarjan yhteydessä julkistettiin järjestäjien rahoittaman suomalaisen innovaatiojohtamisen tilaa käsittelevän tutkimushankkeen tulokset. Osana maakunnallisia tapahtumia jaettiin *Innovatiivinen yritys* -palkinto kullakin alueella erityisesti kunnostautuneelle organisaatiolle. Tapahtumat saivat runsaasti näkyvyyttä alueellisissa medioissa.

Valtuuston kevätkokouksen yhteydessä järjestettiin Vaasassa teknologiayritysten kansainvälistymiskehityksen problematiikkaa käsittelevä seminaari.

Teknologiavaliokunta käynnisti

järjestön teknologia- ja elinkeinopoliittisen strategian valmistelun. Osana hallitusohjelman *Innovatiivisuus menestystekijäksi* -kärkihanketta käynnistettiin tiedonkeruu yrityksissä ja organisaatioissa hyviksi havaituista innovaatiokäytännöistä ja menettelytavoista. Tutkimuksen tulokset valmistuvat vuoden 2005 aikana.

Talentum Oyj:n insinööreille suunnattu ammattikirjallisuuden julkaisusarjan toiminta vakiintui. Vuoden aikana TEK liittyi teknologiayritysten uusia toimintamuotoja kehittävän Trio-ohjelman yhteistyökumppaniksi ja hankkeen johtoryhmään.

Teknologiapoliittiseen päätöksentekoon vaikutettiin osallistamalla Tekesin valtuuskunnan, KTM:n t&k-asiain EU-jaoksen, ympäristöministeriön EU-jaoksen sekä ministeriön ilmastotoimikunnan toimintaan. TEK osallistui myös KTM:n ja Tekesin PROACT-tutkimusohjelman arviointitoimintaan. AKAVAssa osallistuttiin elinkeinopoliittisen työryhmän sekä ammatinharjoittajien ja yrittäjien toimikunnan työhön ja valmisteltiin lukuisia lausuntoja. Teollisuuden palkansaajien teollisuuspoliittisen ryhmän toiminta oli myös aktiivista. TEKin

Suomalaisen insityöpalkinnon sai Suunto Oy:n työryhmän kehittämä uudentyypisten navigoivien rannetietokoneiden kehitystyö.

aloitteesta keskeiset palkansaajajärjestöt ottivat julkisesti kantaa teknologiahallinnon hajasijoitusta esittänyttä selvitysmiesraporttia vastaan.

Teknologiapoliittiseen päätöksentekoon osallistuttiin antamalla KTM:lle kaksi teknologia-alaan liittyvää lausuntoa sekä opetusministeriölle ja oikeusministeriölle yksi kummallekin. Tekniikan museon toimintaa tuettiin entiseen tapaan 11 000 euron vuosivastuksella.

Vuoden aikana jatkettiin Hankenilla tehtävän, IPR-kysymysten roolia teknologiayritysten toiminnassa käsittelevän tutkimuksen toteutusta kahdella TEKin asiantuntijajäsenille suunnatulla Delfoi-tutkimuksella. Kansainvälinen Millennium-teknologiapalkinto jaettiin ensimmäisen kerran. TEK

on säätiön perustajajäsen.

Teknologiayrittäjyys

Järjestön yrittäjyystyöryhmä muutettiin yrittäjyysvaliokunnaksi vuoden 2004 alussa. Samalla valiokunnan kokoonpano laajeni.

Valiokunta käynnisti hankkeen, jonka aluksi selvitysmies sai tehtäväksi kartoittaa pääomamarkkinoiden toimintaa ja TEKin roolia asiassa. Raportti valmistui loppusyksyllä. Raportin ja sen suositusten pohjalta käytiin useita keskusteluja KTM:n ja muiden julkisten organisaatioiden kanssa. Palautte oli erittäin rakentavaa. Hankkeen jatkoa kartoitetaan vuonna 2005. TEK tuki opiskelijoille suunnatun *Venture Cup* -kilpailun toteutusta.

Palkinnot

Suomalainen insinööriypalkinto

Vuoden 2003 Suomalainen insinööriypalkinto myönnettiin työryhmälle DI Ari Nikkola, TKT Eero Punkka, DI Hannu Putkinen uudentyypisten navigoivien rannetietokoneiden kehitystyöstä.

Ryhmä on yhdistänyt maailman pienimmän satelliittipaikantimen rannetietokoneeseen tavalla, joka aidosti tuottaa lisäarvoa urheilusuoritukseen.

Väitöskirjapalkinto

TEKin ja TFiF:n yhteinen väitöskirjapalkinto jaettiin valtuuston syyskokouksen yhteydessä.

TEK BARO. Teknologiabarometri kansalaisten asenteista ja kansakunnan suuntautumisesta tietoon perustuvaan yhteiskuntaan.

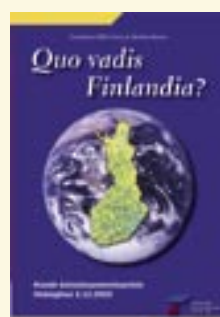
Mika Naumanen

Julkaisijat: TEK ja VTT, 98 s

Suomalainen insinööriypalkinto 1981-2004

Lauri Lehtinen - Pekka Pellinen
Julkaisijat: TEK ja TFiF, 36s.
Tiivistelmä henkilöistä ja innovaatioista, joille palkinto on myönnetty sekä katsaus töiden kehityskaaren palkinnon myöntämisen jälkeen. Kolmas, uudistettu painos.

Quo vadis Finlandia ?

Toimittaneet Mikko Tanner ja

Marketta Harinen

Julkaisijat: TEK ja TFiF, 64 s.

Kooste samannimisestä Helsingissä 1.12.2003 pidetyn tulevaisuusseminaarin puheenvuoroista.

Kuudetta kertaa jaettu palkinto myönnettiin TKT Teemu Salolle työstään *Bandpass Delta Sigma Modulators for Radio Receivers*. Teknillisen korkeakoulun Sähkö- ja tietoliikennetekniikan osastolla tehdyssä väitöstyössä tutkittiin radiotekniikassa käytettävää digitaalista välitajuusvastaanotinta.

Diplomityöpalkinto

TEKin ja TFIF:n diplomityöpalkinto jaettiin 19. kerran. Palkinnon sai DI Suvi Papula (Teknillinen korkeakoulu, Konetekniikan osasto) työstään *Elektrodimateriaalien valinta paperikoneen prosessivesien sähkökemialliseen monitorointijärjestelmään*.

SMFL:n Pro gradu -palkinto

TEK hoiti myös viidettä kertaa jaetun SMFL:n Pro gradu -palkinnon järjestelyt. Palkinto myönnettiin Janne Lumijärvelle hänen työstään *Läheisyysfunktioista sekamuotoisen datan luokittelussa*. Työ on tehty Tampereen yliopiston Informaatiotieteiden tiedekunnan tietojenkäsittelytieteiden laitoksella.

Tutki–Kokeile–Kehitä

Nuorison jokavuotinen valtakunnallinen tiede- ja tekniikkakilpailu järjestettiin yhdessä Kerhokeskus – koulutyön tuki ry:n kanssa. Kilpailun osallistujamäärä kasvoi. Suomen edustajiksi kansainväliseen Young Scientist -kilpailuun Dubliniin valittiin Tom Ehrström.

Nuorisohankkeet

Peruskoulun yhdeksäsluokkalaistalle tarkoitettu valtakunnallinen tiede- ja tekniikkaleiri toteutettiin kolmannen kerran englantilaisen Smallpeice Trust -säätiön suuntaviivoja mukaillen yhteistyössä Kirkkonummen kunnan ja Kerhokeskus – koulutyön tuki ry:n kanssa.

Leiri osoittautui jälleen erittäin suosituksi. Hakijoiden määrä oli kaksinkertainen leiripaikkoihin verrattuna.

Syksyllä TEK tuki kaikille abiturienteille kotiin toimitettavan tekniikan alan mahdollisuuksia esittelevän T-lehden erikoisnumeron toteutusta.

Nuorisolle suunnattujen verkkosivujen aineistoa uudistettiin vuoden aikana.

Yhdessä muiden järjestäjien kanssa valmisteltiin ja pilotoitiin luovuutta ja ideointia kouluympäristöön levittävää InnoEd-toimintaa sekä FinnoEd-ideakilpailua islantilaismallin mukaisesti.

TEK osallistui Studia-ammattivalintatapahtumaan tekniikan alan mahdollisuuksia esittelevällä ständillä.

Yhteistyönä Oulun yliopiston TeknologiakasvatusNyt -hankkeen kanssa toteutettiin pilotti-projekti mikrokontrolleripohjaisen opetuksen järjestämiseksi peruskoulussa.

TEK osallistui TKK:n TiNA-hankkeen ohjausryhmän toimintaan. Hankkeessa tuetaan tekniikan alalle hakeutuvia naisopiskelijoita opintojen alkuvaiheessa.

OKKA-säätiön kanssa järjestettiin matematiikkalukioiden opettajille tekniikan alan opiskelumahdollisuuksia esittelevä tilaisuus syyskuun alussa.

Kansainvälinen yhteistyö

Teknologiabarometrin konseptia esiteltiin EU:n tiede- ja tutkimushallinnon sekä tanskalaisen veljesjärjestön IDAn edustajille.

Yhteistyöhanke luonnontieteellispainotteisen kouluopetuksen kehittämiseksi Unkarissa jatkui. Avustushankkeen organisointi toteutettiin yhdessä Opetushallituksen kanssa. Eötvös József Általános Iskolan edustajat vierailivat keväällä Tutki–Kokeile–Kehitä-kilpailussa esitelmöimässä suomalaisille luonnontieteiden alan opettajille.

TEKNOLOGIAVALIOKUNTA 2004

DI Matti Eskola (pj.), Finn-Medi Tutkimus Oy
 DI Anne Aaltonen, Solibri Oy
 DI Timo Ali-Vehmas, Nokia Oyj
 DI Christian Carlsson, Cetedev Oy Ab (TFIF:n edustaja)
 Tekn.yo Teemu Haapala, (opiskelijaedustaja)
 FT Jari Haukka, Kansanterveyslaitos
 DI Kai Hirvelä, Kvaerner Pulping
 DI Jaakko Ihmuotila
 DI Antti Juva, Tampereen Teknologikeskus Oy
 DI Juhani Kalmi, Kone Oyj
 DI Timo Kekkonen, Kauppa- ja teollisuusministeriö
 DI Juha Kestilä, ABB Industry Oy
 TKT Yrjö Laiho (vpj), Fortum Teknologia
 Prof. Tatu Leinonen, Oulun yliopisto, Konetekniikan osasto
 Prof. Erkki Leppävuori (vpj), VTT
 DI Marko Nordberg, Oplayo Oy
 FM Jaakko Ojala, Ympäristöministeriö
 DI Martin Ollus, VTT Automation, Industrial Automation (TFIF:n edustaja)
 DI Tapio Saarenpää, Teollisuuden Voima Oy
 DI Mikko Seppäläinen, Nokia Oyj
 DI Teemu Tanner, Rinheat Oy
 DI Pekka Pellinen, valiokunnan sihteeri, TEK

Teknologiavalioakunta kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa. Työskentelyn pääteemat olivat TEKin palkintojärjestelmän ohjaus, teknologiabarometrin kehityshanke, teknologiastrategian valmistelu ja hallituksen ”Innovatiivisuus menestystekijäksi”-kärkihankkeen ohjaus.

YRITTÄJYYSVALIOKUNTA 2004

DI Pekka Jussila, pj., Hermia Yrityskehitys Oy
 DI Antero Alku, Alkutieto Oy
 tekn.yo Markku Hentilä, (opiskelijaedustaja)
 DI Pentti Holopainen, Kardocon Oy
 DI Jukka Kivi, Intelligent Systems Finland Oy
 DI Petri Koivula, Hämeen ammattikorkeakoulu
 Arkk. Riitta Korhonen, Arkkitehtitoimisto Riitta Korhonen Oy
 TKT Timo Lindborg, Kalvinit Oy
 TKT Annareetta Lumme-Timonen, 3i Finland Oy
 DI Kaisu Miettinen, POHTO Oy
 DI Marko Nordberg, Oplayo Oy
 DI Harri Pääkkönen, Nokia Oyj
 DI Mika Uusi-Pietilä, Minutor Oy
 FM Vesa Viljanen, Promethor Oy
 DI Pekka Pellinen, valiokunnan sihteeri, TEK

Valiokunta muodostettiin vuoden 2004 alussa laajentamalla entisen yrittäjyysryhmän kokoonpanoa. Valiokunta kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa. Toiminnan pääpaino oli aloittavan teknologiayrittäjän problematiikassa, erityisesti rahoitusjärjestelmän toimivuudessa.

KUNNIALAUTAKUNTA 2004

TkL Pekka Ryttilä, pj.
 TKT Eino Tunkelo, vpj.
 DI Sonja Hilavuo, Nokia Networks Oyj
 DI Kirsi Koski, Tampereen kaupungin liikennelaitos
 DI Lars Lindeman, YIT Rakennus Oy
 TKT, FM Saku Mantere, Teknillinen korkeakoulu
 TKL Veikko Porra, Teknillinen korkeakoulu
 DI Pekka Pellinen, sihteeri, TEK
 DI Martti Kivioja, kokoussihteeri, TEK

Kunnialautakunta kokoontui vuoden aikana kerran.

Tutkimus

Työmarkkinatutkimusaineistosta palkkataulukkoita laskeva *Palkkanosturi* on toiminut TEKin netisivuilla kolme vuotta. Vuoden 2004 lopulla otettiin käyttöön uusi graafinen Palkkanosturi, joka piirtää palkkakäyrät työmarkkinatutkimusaineistosta laskettujen matemaattisten mallien perusteella. Uudessa nosturissa on aiempaa enemmän erilaisia hakumahdollisuuksia.

TEKissä toimii jäsenpaneeli, joka vuonna 2004 koostui noin viidestä sadasta vapaaehtoisesta TEKin aktiivisesta jäsenestä. Paneelikyselyillä on tarkoitus saada nopeasti jäsenten mielipide ajankohtaisista TEKin toimintaan liittyvistä asioista.

Paneeli toistettiin viisi kertaa; aiheina olivat muun muassa TEKin jäsenpalvelut, tupo ja mielikuvat globalisoitumisen vaikutuksista. Paneelin yhteydessä kartoitettiin jäsenten tyytyväisyyttä TEKin toimistoa kohtaan.

Paneelin perusteella selvisi muun muassa, että lakiasioita pidetään TEKin tärkeimpänä palveluna, 90 prosenttia vastaajista haluaa palkkaa myös matka-ajalta ja TEKin kumppanuutta erityisesti SEFE:n kanssa pidetään myönteisenä asiana. Globalisaation arvellaan vaikuttavan melko vähän jäsenten hyvinvointiin. Jäsenet ovat melko tyytyväisiä TEKin toimintaan.

Vuosittain tehtävissä opiskelijoiden kesäharjoittelu- ja vastavalmistuneiden kyselyissä siirryttiin käyttämään ominaisuusvakioituja palkka- ja työllistymismalleja. Tutkimusyksikkö osallistui *Osaamisen kehittäminen* -tutkimuksen analysointiin ja tulosten raportointiin. Tutkimusten tilastollista merkittävyyttä kehitettiin muun muassa yhdistämällä aiempien vuosien kyselyaineistoja osaksi laajempaa kokonaisuutta.

TEKin Taskutilasto toimitettiin 11. kerran. Tämänkertaises-

sa värillisessä julkaisussa ovat uutta muun muassa kartografiset esitykset, jotka tuotettiin Survo-ohjelmistolla. Taskutilasto jaettiin jäsenlehteen liitteenä kaikille vuosijäsenille.

TEKin ja teknillisten yliopistojen ja korkeakoulujen ja niiden täydennyskoulutusyksiköiden välisen *TEK/TÄK-työkalupakin* ensimmäinen vaihe valmistui syysyllä 2004. Työkalupakki on väline TEKin jäsenten osaamistarpeiden ennakointiin. Sen avulla TEK ja täydennyskoulutuskeskukset vaihtavat keskenään tietoa, tietämystä ja osaamista. Näin TEK voi palvella jäseniään ja täydennyskoulutusyksiköt tarjota TEKin jäsenille entistä paremmin heidän osaamistarpeidensa mukais-ta täydennyskoulutusta.

Työkalupakki nivoutuu vahvasti TEKin hallitusohjelman keskeisiin tavoitteisiin. Työkalupakin pilottihanke tehtiin TEKin ja Koulutuskeskus Dipolin yhteistyönä. Mukana olivat myös Lappeenrannan ja Tampereen teknilliset yliopistot.

Osaamisen kehittäminen ja elinikäinen oppiminen liitettiin yhtenä osahankkeena syysyllä 2004 käynnistyneeseen pohjoismaisten insinöörijärjestöjen Nording-hankkeeseen. Tässä työssä hyödynnetään *TEK/TÄK-työkalupakin* tuloksia, samoin kuin vastaavissa EU-hankkeissa.

Työmarkkinatutkimus

Työmarkkinatutkimus tehtiin aiempien vuosien tapaan joulukuussa. Siihen vastasi 7 164 jäsentä, mikä on yli 20 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Kasvu tapahtui nettivastauksissa, joiden osuus on jo noin 90 prosenttia.

Diplomi-insinöörin keskipalkka on nyt 4 180 euroa kuukaudessa. Mediaanikehitys oli kertomusvuonna 2,5 ja alkupalkkojen kehitys 2,8 prosenttia. Vuoden 2004

Metsäteollisuuden IPE-palkat 2004

yleiskorotus, 2,2 prosenttia, ylitettiin niukasti. Henkilöidentistä kehitystä lähinnä vastaava valmistusvuosi-identtinen kehitys oli 4,3 prosenttia.

Kertomusvuoden aikana tehtiin erilliset palkkakyselyt ministeriöiden ja metsäteollisuuden ylemmille toimihenkilöille

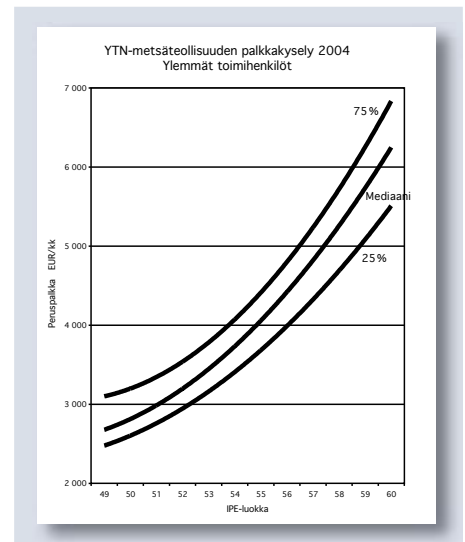
Yksikkö osallistui strategiaproessiin tekemällä muutaman selvityksen TEKin kehitystrendeistä vuoteen 2008.

Kaikkien YTN-järjestöjen vuoden 2003 työmarkkinatutkimukset koottiin yhteiseksi tietopakiksi asiamiesten käyttöön. Jyväskylän yliopistossa käynnistyi tutkimus *Johtotehtävissä toimivien työssäjaksaminen*, jonka rahoittaa Työsuojelurahasto. ETLA julkaisi keskusteluaiheita -sarjassaan YTN:n työmarkkinatutkimusten pohjalta tehdyn selvityksen ekonomien ja insinöörin yrittäjyydestä.

YTN-TT-tilastotyöryhmä koontui kertomusvuonna kaksi kertaa. Myös muiden työnantajaliittojen kanssa tehtiin säännölliset tilastovertailut. Neuvottelijoiden ja yhdysheiköiden käyttöön tehtiin tarpeenmukaiset alaja yritys-kohtaiset palkkataso- ja kehitystarkastelut ja valmisteltiin sopimusneuvottelujen aineistot.

KANSKOn toiminta

Pohjoismaisten insinöörijärjestöjen vuonna 2003 perustama Nording -yhteistyöelin jatkoi toimintavuonna sovitulla tavalla. Ruotsin Möllessä pidettiin kokous, jonka tärkein päätös oli perustaa yhteinen kiertävä pääsihteerin toimi. Ruotsin CF hoitaa toimen ensimmäisellä kaudella vuosina 2004–2005.

Tutkimusyksikkö keräsi jo perinteisesti kaikkien 11 pohjoismaisen insinöörijärjestön jäsen-tilastot.

FEANin vuosikokouksessa esitettiin jälleen Suomen ehdotus jäsenmaiden insinöörilastojen kokoamisesta. Tällä kertaa ehdotus johti FEANin hallituksen aktiivisiin toimiin. Vuonna 2005 kerätään ensimmäisen kerran tietoa 27 jäsenmaan insinöörijärjestöjen jäsenistä

TEKin historiiteos

TEKin syysvaltuuston kokouksen yhteydessä 25.11.2004 julkaistiin Juhana Aunesluoman kirjoittama TEKin historia *Nykyaikaa rakentamassa. Tekniikan Akateemisten Liitto TEK edeltäjineen 1896–1996*.

Historiakirjan julkistamistilaisuuteen osallistui runsaasti järjestön entisiä ja nykyisiä luottamus- ja toimihenkilöitä. Kuvassa TkT, hc. Kari Sipilä ja DI Helena Terho, joka kuuluu myös historiatoimikuntaan.

Nykyäikää rakentamassa.
Tekniikan Akateemisten Liitto
TEK edeltäjinään 1896–1996.
Juhana Aunesluoma
TEK, 408 s.

Järjestön 100-vuotishistoriateos julkaistiin marraskuussa 2004. Kirja kertoo järjestäytymisen vaiheista vuonna 1896 perustetusta Suomenkielisten Tekniikköjen Seura STS:sta, vuonna 1972 perustetun Korkeakouluinsinöörien ja Arkkitehtien KAL:n kautta nykyiseen TEKiin. Teos tarkastelee diplomi-insinöörien ja arkkitehtien järjestötoimintaa suomalaisessa yhteiskunnassa ja järjestöjen tehtävien muutoksia 100 vuoden aikana, jolloin on toimitu muun muassa tekniikan sanastotyössä, insinöörien työnvälityksessä, lehtien ja kirjojen kustantajana, täydennyskouluttajana sekä yritys- ja työmarkkinatoiminnassa.

Taskutilasto – Pocket Statistics 2005–2006
Petri Palmu
TEK, 36 s., 11. painos. Kokonaan värillisenä julkaistu tilasto-kirjanen jaettiin kaikille vuosijäsenille TEK-lehden liitteenä.

Hallinto

Valtuuston kevätkokous

Valtuuston sääntömääräinen kevätkokous pidettiin maaliskuussa Vaasassa. Valtuustopäivien ohjelmassa oli varsinaisen kokouksen lisäksi yritysvierailuja Wärtsilän kokoonpanotehtaalle ja tutkimuskeskus Technobothniaan sekä seminaari *Kansainvälistyminen ja teknologiayritykset*.

Kokouksessa pohjustettiin TEKin strategiatyön jatkoa käymällä lähetekeskustelu TEKin missiosta, visiosta koskien tavoitetta v. 2008 sekä TEKin strategista valinnoista.

Valtuusto käsitteli sääntömääräiset asiat: vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen, myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja muille tilivelvollisille ja merkitsi tiedoksi tilintarkastuskomitean raportin tilikaudelta 2003 sekä tarkastussuunnitelman vuodelle 2004.

Valtuusto merkitsi tiedoksi hallituksen tiedonannot järjestön jäsenmäärien kehittämisestä, työmarkkinatutkimuksen tuloksista ja käsitteli hallituksen vastaukset valtuuston syyskokouksessa tehtyihin seitsemään aloitteeseen.

Kokouksessa esitettiin kaksi aloitetta: Tampereen alueen valtuutettujen tekemä *Parhaiden käytäntöjen etsiminen TEKin keskeisten toimintojen verrokeiksi* ja Insinööryön valtuustoryhmän tekemä *Pelissäännöt luottamusmiesten ajankäytölle*.

Valtuuston syyskokous

Valtuusto piti sääntömääräisen syyskokouksensa marraskuussa Helsingissä Finlandia-talossa. Valtuustopäivien yhteydessä julkistettiin TEKin 100-vuotishistoriikirja. Lisäksi jaettiin TEKin ja TFIF:n väitöskirjapalkinto ja diplomityöpalkinto sekä SMFL:n pro gradu -palkinto.

Valtuusto hyväksyi strategian. Valtuusto hyväksyi myös vuoden 2005 toimintasuunnitelman. Valtuusto hyväksyi talousarvion hallituksen esityksen mukaisena. Jäsen-

maksua korotettiin 10,80 eurolla 270 euroon. Eläkkeelle siirtynyt jäsen vapautetaan kokonaan jäsenmaksusta. Mikäli eläkkeellä oleva jäsen haluaa jäsenetulehdet, on jäsenmaksu 90 euroa/v.

Valtuusto valitsi hallitukseen opiskelijaedustajan seuraavaksi kalenterivuodeksi, täydensi kunniailautakuntaa, valitsi tilintarkastuskomitean ja tilintarkastajan, vahvisti hallituksen palkkiot ja kävi lähetekeskustelun sääntömuutosten valmistelusta valtuuston kevätkokoukselle.

Valtuustolle esiteltiin hallituksen tiedonantoina tilastotietoa jäsenmäärien kehityksestä, hallituksen vastaukset kevätkokouksen kahteen aloitteeseen, valtuustovaalien 2005 asioita, FuturEng-hanketta, TEK/TÄK-työkalupakia sekä Nording-hanketta.

Kokouksessa esitettiin neljä aloitetta:

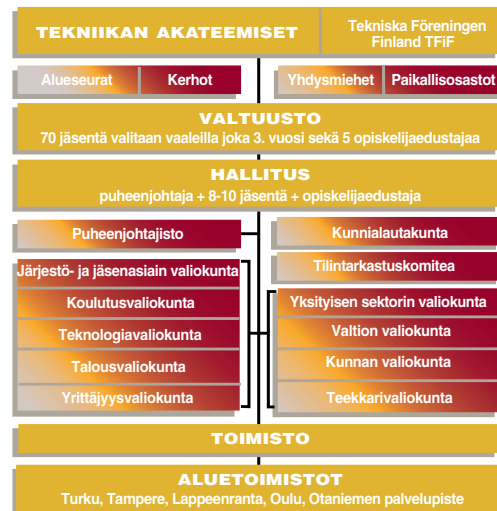
- Yliopistolaitoksen perusopetusta antavien professorien ja opetushenkilökunnan palkkausjärjestelmä (Tampere)
- Diplomi-insinöörien työkokemuksen hyödyntäminen abi-infoissa (Tampere)
- Strategisen perustutkimuksen ohjelma Suomelle (Tiuri) ja
- Valtuustotyöskentelystä laadittava ohje (DIAndra)

Hallitus

Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana kymmenen kertaa.

TEKin organisaatio

TEKin jäsenkunta yhteensä 60 000

Hallitus käsitteli useaan otteeseen TEKin strategiaa ja elokuun suunnittelukokouksessa keskityttiin siihen. Strategiatyötä johti hallituksen nimittämä strategia-työryhmä.

Muita tärkeitä asioita olivat sääntömääräisten toimintasuunnitelman ja -kertomuksen lisäksi globalisaatiokannanotto, hallitusohjelman toteutumisen seuranta, jäsenten oikeudenkäyntikulujen korvaamisen periaatteet, toimiston palkkausjärjestelmäneuvottelut, teknologiayritysten pääomarahoitusta, vaalilautakunnan nimeäminen ja muu vaaleihin liittyvä päätöksenteko, jäsenetulehtien ryhmätilauspöytäkirjat, RIL:n ja TEKin yhteistyön kehittäminen, tulopoliittiset neuvottelut ja teknologiateollisuuden neuvottelut.

Puheenjohtajisto

Puheenjohtajisto kokoontui toimintavuoden aikana kahdeksan kertaa. Puheenjohtajisto käsitteli henkilöstöasioita, toiminnanjohtajan työsuhteeseen liittyviä asioita ja valmisteli hallituksen tulevia asioita.

Valiokunnat

Vuonna 2004 TEKissä toimi yhdeksän valiokuntaa: järjestö- ja jäsenasiain valiokunta, koulutusvaliokunta, talousvaliokunta, teekkarivaliokunta, teknologiavalioikunta, yrittäjyysvaliokunta sekä

kunnan, valtion ja yksityisen sektorin valiokunnat.

Johtoryhmä

Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 20 kertaa.

Johtoryhmä käsitteli muun muassa henkilöstöasioita, toimiston palkkausjärjestelmää, strategiaa, TEKin ydinprosesseja ja ympäristöanalyysia, TEKin edustautumisia, mobiiliratkaisuja sekä RIL-TEK-yhteistyösopimusta.

Henkilöstö ja organisaatio

Vakinaisessa työsuhteessa oli vuoden lopussa 53 henkilöä (51 v. 2003). Lisäresurssit ovat oikeudelliset palvelut -yksikön neuvontalakiemies ja talous- ja toimistopalvelut -yksikön atk-asiamies. Määräaikaisia työntekijöitä oli koko vuoden aikana kaikkiaan 15 (21 v. 2003). Heistä osa työskenteli osaaikaisesti.

Henkilöstöasioiden hoitamiseen oli varattu 20 prosenttia yhden henkilön työajasta eli keskimäärin yksi päivä viikossa. TEKin HR-ryhmä, jossa on kaikkien henkilöstöryhmien ja johdon edustus, käsitteli henkilöstöön liittyviä asiakokonaisuuksia. Syksyllä toteutettiin aktivoiva aloitekampanja. Joulukuussa koordinoitiin ilmapiiiritutkimus yhdessä Työterveyslaitoksen kanssa. Vastausten mukaan huomiota tulisi kiinnittää jatkossa erityisesti työn kuormitukseen, tasa-arvoon ja esimiestyöhön.

Henkilöstöhallinnon ehdottomasti aikaa vievin hanke vuonna 2004 oli palkkausjärjestelmän kehitystyö, jossa ei kuitenkaan päästy yhteisymmärrykseen henkilöstön ja työnantajan välisessä palkkausjärjestelmätyöryhmässä. Tilanne kärjistyi keväällä siten, että asiamiehet ja toimihenkilöt olivat touko-elokuussa ylityökiel-

Henkilöstökertomus tehtiin neljännen kerran.

sa. Muu kehittämistyö oli käytännössä pysähdyksissä palkkausjärjestelmän takia. Marraskuussa sovittiin, että henkilöstöstrategian laatiminen priorisoidaan ja palkkausjärjestelmään palataan strategian valmistuttua.

Aiempien vuosien tapaan TEKille laaditaan erillinen henkilöstökertomus.

HALLITUS

(toimikausi 3 vuotta, 2002–2005)

Puheenjohtajat

DI Markku Markkula (pj.), TKK Dipoli
FK Martti Annanmäki (I vpj.)
Säteilyturvakeskus
DI Pekka Jussila (II vpj.)
Hermia Yrityskehitys Oy

Jäsenet

DI Karoliina Kaita,
Varian Medical Systems Finland Oy
DI Kaisu Miettinen, POHTO Oy
DI Jyrki Noponen,
Outokumpu Technology Oy
TkT Veli-Pekka Nurmi,
Länsi-Suomen lääninhallitus
DI Timo Nyman, Neste Jacobs Oy
DI Reijo Salo, Honeywell Oy

DI Mikko Seppäläinen, Nokia Oyj
DI Britta Sunde, Raisio Chemicals Oy
tekn.yo Jarmo Kolehmainen, TTTY

Henkilökohtainen varajäsen

TkT Ilkka Raatikainen, DesNetti Oy
DI Kimmo Soini, Finnair Oyj

DI Mika Uusi-Pietilä, Minutor Oy

DI Timo Huhtaluoma,
Ympäristö-ministeriö
DI Lotta Forssell, Fortum Markets Oy
DI Auli Nevantie, Edutech, TTY

TkT Markku Kivikoski, TTY

DI Lars Miikki, Alfidea Ky
DI Jussi Kemiläinen,
Wärtsilä Finland Oy

DI Kristiina Hartikainen, Nokia Oyj
DI Sami Liponkoski, UPM Rafsec Oy
DI Rauli Oikarinen, TKY

VALTUUSTON KOKOONPANO

(toimikausi 1.8.2002–31.7.2005)

YHTENÄISYYS JA TEEKKARIHENKI

DI Matti Carpén, Helsinki
TKT Minna-Kaarina Forssén, Espoo
DI Kristiina Hartikainen, Espoo
TKL Raimo Hyvönen, Turku
DI Jaakko Ihamuotila, **valt.pj.**, Helsinki
DI Pekka Jussila, Tampere
TkT Hannu-Matti Järvinen, Tampere
TkT Markku Kivikoski, Tampere
DI Heidi Lehtomäki, Oulu
TKT Annareetta Lumme-Timonen, Espoo
TKT Veli-Pekka Nurmi, Turku
DI Kalervo Nurmimäki, Helsinki
TKL Antti Saarialho, Helsinki
DI Katriina Schrey-Niemenmaa, Espoo
DI Mikko Seppäläinen, Kauniainen
DI Elina Sillanpää, Tampere
DI Jukka Swanijung, Raahel
DI Petri Takala, Helsinki
TKT Martti Tiuri, Espoo
TKT Paavo Uronen, Helsinki

KOKOOMUS

TKL Tero Anttila, Vantaa
DI Lotta Forssell, Helsinki
DI Jaakko Halla, Turku
DI Kari Hannus, Pori
DI Juhani Kalmi, Hyvinkää
DI Juha Kestilä, Helsinki
DI Tarmo Konstari, Jämsänkoski
DI Kimmo Koskinen, Varkaus
DI, HTT Juha Kostiainen, Tampere
DI Alari Kujala, Espoo
DI Lars Lindeman, Espoo
DI Markku Markkula, Espoo
DI Marjo Matikainen-Kallström, Espoo
DI Kaisu Miettinen, Oulu
DI Petri Orava, Espoo
DI Suvi Rihniemi, Helsinki
DI Tapio Saarenpää, Rauma
DI Merja Strengell, Järvenpää

INSINÖÖRITYÖ

FK Martti Annanmäki, Vantaa
DI Pauli Jantunen, Helsinki
DI Jarmo Johansson, Imatra
DI Kaisa Juva, Tampere
DI Jussi Kemiläinen, Vaasa
DI Sari Kohonen, Kouvolaa
DI Piirjo Lundén, Espoo
DI Ismo Manninen, Tampere
DI Petri Nieminen, Oulu
TKL Pekka Niemistö, Oulu
TKL Veikko Porra, Espoo
FT Ari Pääkkönen, Kuopio
DI Reijo Salo, Varkaus
DI Jaakko Savola, Liminka
DI Kimmo Soini, Espoo

NUORET TEKiläiset

DI Heidi Hintikka, Espoo
DI Sonja Hilavuo, Espoo
DI Taira-Julia Lammi, Vaasa
DI Auli Nevantie, Tampere
DI Jyrki Noponen, Espoo
DI Janne Puustinen, Muurame
TKL Erja Sipilä, Tampere

TFIF, DIAndra

DI Kaj Backas, Helsinki
DI Ilona Bärlund, Helsinki
DI Jarkko Kaplin, Skövde
DI Britta Sunde, Turku

VIHREÄT

DI Karoliina Kaita, Helsinki
DI Otto Lehtipuu, Helsinki
DI Pia Talja, Helsinki

KESKUSTA

FT Gunnar Graeffe, **valt.varapj.**, Tampere
DI Piirjo Sjögren, Lohja

SOSIALIDEMOKRAATTISET

TEKNIKAN AKATEEMISET
DI Leena Westlund, Helsinki

TEKKARIEDUSTAJAT 2004

tekn. yo Sam Koponen, Lappeenranta
DI Eero Korhonen, Otaniemi
tekn. yo Annika Hiltunen, Turku
tekn. yo Pekka Aho, Oulu
tekn. yo Heikki Tapola, Tampere

Viestintä

TEKin viestintä tukee liiton tavoitteita. Toiminta perustuu hallituksen vuonna 2002 hyväksymään viestintästrategiaan. Sen pohjalta on valittu viestinnän tärkeimmät aihealueet. Toimintavuonna nämä olivat verotus, työllisyys ja tulopolitiikka. Lisäksi julkisuudessa on kiinnitetty runsaasti huomiota diplomi-insinöörikoulutuksen määrään ja laatuun. TEKin henkilöstölle järjestettiin nettikirjoittamiskoulutusta viestintästrategian mukaisesti. Lehdelle rakennettiin sähköinen artikkelipankki.

TEKin viestintäyksikkö vastasi Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö YTN:n viestinnästä ja osallistui sovitun työnjaon pohjalta liiton kansainväliseen työmarkkinatoimintaan.

Jäsenviestintä

Kertomusvuoden aikana julkaistiin yhdeksän numeroa TEK *teknii*kan *akateemiset* -lehteä. Lehden keskimääräinen painos oli 58 000 kpl (56 000 v. 2003). Levikki oli 56 369 kpl (54 568 v. 2003). Keskimääräinen sivumäärä oli 52.

Vuoden ensimmäisessä numerossa kerrottiin teknologiabarometristä sekä työmarkkinatutkimuksesta. Työmarkkinatutkimus oli teemana myös vuoden toisessa numerossa. Vuoden 2003 vuosikertomus julkaistiin numerossa 3. Kevätkaudella kerrottiin myös Suomalaisesta insinööryöpaljinnosta. Syksyllä sisältöä hallitsivat tupo-neuvottelut.

Numerossa 7 julkaistiin europarlamentaarikko Satu Hassin haastattelu.

Jäsenkalenteri toimitettiin loppuvuodesta 38 500 kappaleen painoksena. Ilmoitustuotoilla katettiin kalenterin kuluista vajaa kolmannes. Kalenterin sisältöä ja ulkoasua uudistettiin.

Liiton verkkosivut julkaistiin tammikuussa sekä rakenteeltaan että ulkoasultaan uudistettuina.

Sähköinen uutiskirje vakiinnutti asemansa uutena jäsenviestinnän muotona. YTN:n kotisivujen ulkoasu uudistettiin.

Ulkoinen viestintä ja yhteiskuntasuhteet

TEKin viestintäyksikkö vastasi myös YTN:n ulkoisesta viestinnästä. TEKin ja YTN:n toiminnasta julkaistiin kertomusvuoden aikana yhteensä 790 lehtiutusta sekä radio- ja TV-sitaattia (607 v. 2003). Pääosa osumista koski työmarkkinatoimintaa. Syksyn tuloneuvottelut sekä vuoden aikana toteutetut irtisanomiset ja lomautukset olivat vahvimmin esillä. Huomattavaa julkisuutta sai myös TEKin teknologiabarometri sekä kahdeksalla paikkakunnalla järjestetty *Innovatiivisuus voimavarsi*-seminaarisarja.

Uutta tiedotusmateriaalia valmistettiin liiton visuaalisen ilmeen pohjalta. Esitekantaa uudistettiin ja päivitettiin. Vuoden aikana toimitettiin ja/tai taitettiin seuraavat julkaisut:

– *TEK BARO. Teknologiabarometri kansalaisten asenteista ja kansakunnan suuntautumisesta tietoon perustuvaan yhteiskuntaan.*

– *Osaamisen kehittäminen – monipuolinen työ motivoi*

– *Studier vid KTF*

– *Quo vadis Finlandia ?*

– *Taskutilasto 2005–2006*

Viestintäyksikkö vastasi myös AKAVA-uutisten YTN-sivujen sekä YTN:n puhelinuutisten toimitamisesta. YTN-liittolehtien käyttöön toimitettiin kiertoartikkeleita. Eri sopimussektoreille toimitettiin lisäksi YTN-extra-tiedotteita. TEKin käyttöön hankittiin uutta PR-materiaalia. Eri tapahtumia varten valmistettiin markkinointi-aineistoa sekä uusittiin messumateriaalia.

Yhteyksiä tiedotusvälineisiin pidettiin yllä säännöllisesti. Työmarkkinatoimittajille järjestettiin yksi ajankohtaisseminaari. Yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen panostettiin ja yhteyksiä poliittisiin päättäjiin pidettiin yllä tiiviisti.

Toimintavuoden aikana uusittiin YTN:n esitteet suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä suunniteltiin YTN:n kampanja-aineistoa.

Jäsenkalenteri tehtiin 15. kerran ja se lähetettiin kaikille vuosijäsenille marraskuun lehden mukana.

TEK-lehti ilmestyi 9 kertaa vuonna 2004.

Talous

TEKin varsinainen toiminta toteutui vuonna 2004 budjetoidusti. Työttömyyskassamaksut, jäsenetulehdet sekä keskusjärjestö- maksut olivat 3,7 miljoonaa euroa (vuonna 2003 3,5 m€), henkilöstökustannukset 3,3 miljoonaa euroa (3,2 m€) ja muut toimintakulut 2,6 miljoonaa euroa (2,6 m€). Käyttöomaisuuteen investoitiin 0,8 miljoonaa euroa (0,6 m€), josta suurin osa kertyi uuden jäsentietojärjestelmän rakentamisesta.

Jäsenmaksutulot olivat 8,2 miljoonaa euroa (7,7 m€). Ulkopuolista projektirahoitusta ja muita toiminnallisia tuottoja kertyi 0,2 miljoonaa euroa (0,2 m€). Omaisuudesta rahoitettiin toiminnan kuluja 2,0 miljoonalla eurolla (2,0 m€).

Sijoitusten painopistettä siirrettiin vuoden 2004 aikana kansainvälisiin osakkeisiin. Uutena omaisuuslajina otettiin mukaan Hedge-rahastot pienellä osuudella. Sijoitussalkun tuotto vuonna 2004 oli 10 prosenttia.

Teknologiaan sijoitavissa pääomasijoitusrahastoissa oli edelleen mukana ja sijoituksia jatkettiin annettujen sijoitussitoumusten mukaisesti. SFK 99-rahastoon oli tehty vuonna 2000 2,0 m€ sijoitussitumus. Tätä ennen Equitec Teknologiarahastoon oli vuonna 1998 tehty 1,3 m€ sijoitussitumus ja Telecomia- ja Forenvia-tek-

nologiarahastoihin vuonna 1997 yhteensä 0,8 m€ sijoitussitumukset. Sitoumuksista oli vuoden 2004 lopussa toteutunut 3,8 m€. Pääoman palautuksina oli saatu takaisin 1,6 m€ ja tuottoina 0,7 m€. Arvonlennuskirjauksia pääomasijoitusrahastoista oli tehty 1,1 m€.

TEK oli edelleen osakkaana Tampereen, Oulun ja Lappeenrannan teknologiakylissä sekä Oulun teekkaritalossa ja Lappeenrannan yo-talossa.

Toimistopalvelut

TEKin toimiston tietojärjestelmiä uusittiin ja työasemia sekä palvelinkoneita vaihdettiin tehokkaammiksi

TEKin uuden jäsentietojärjestelmän uudistaminen käynnistettiin vuonna 2002, jolloin järjestelmä määriteltiin. Uuden järjestelmän rakentaminen aloitettiin vuoden 2003 alussa. Toimitus jaettiin kolmeen vaiheeseen, joista ensimmäinen (rekrytointipalvelut) ja toinen (omien tietojen päivitys ja sähköinen matrikkeli) valmistui vuoden 2004 syksyllä. Koko järjestelmän on määrä valmistua vuoden 2005 puolivälissä.

Verkkoympäristö uudistettiin, tietoturva parannettiin ja verkkoon rakennettiin uusia palveluja. Verkossa toteutettiin lukuisia TEKin tutkimuksia.

TALOUSVALIOKUNTA 2004

DI Kalle Mattila, (pj.) ABB Transmit Oy
 DI Matti Carpén (vpj.) Eläke-Fennia
 DI Simo Jutila, Keycast Oy
 TKL Pekka Kainulainen, Oy Liikkeenjohdon Koulutuskeskus Ab/
 Sannäsin Kartano
 DI Olavi Kangas, OK Konsultointi
 DI Jussi Koskinen, Nokia Oyj
 DI Pekka Markkula, Sonera Oyj
 DI Jussi Rinta, JR-Hallintokonsultit Oy
 TKT h.c. Kari Sipilä, Future Innovations
 TKL Markku Talonen, Oy Endemic Ab
 DI Heikki Kauppi, toiminnanjohtaja, TEK
 KTM Jari Mellas, valiokunnan sihteeri, TEK

Talousvaliokunta kokoontui vuosisuunnitelmansa mukaisesti 6 kertaa ja käsittelee omaisuudenhoitoon liittyviä kysymyksiä.

Ulkopuolisten omaisuudenhoitajien kanssa neuvoteltiin vuoden aikana uudet sopimukset ja omaisuudenhoitopalveluissa siirryttiin räätälöityyn täyden valtakirjan rahasto-omaisuudenhoitomalliin, kun aiemmin omaisuuslajiallokaatiosta ja rahastovalinnoista oli konsultoinnin pohjalta päätetty itse. Samalla omaisuudenhoitajien lukumäärä vähennettiin neljästä kolmeen.

Talentumiin liittyvät asiat olivat vahvasti mukana valiokunnan työskentelyssä. Kokouksissa käsiteltiin lisäksi TEKin strategiaa omaisuudenhoidon näkökulmasta. Talousvaliokunnan vuosikello sekä varainhoitosuunnitelma päivitettiin vuodelle 2005.

TILINTARKASTUSKOMITEA 2004

Varsinainen jäsen

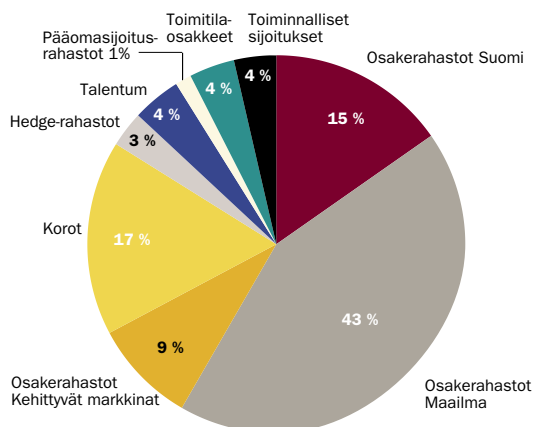
DI Tapio Maljonen (pj.)
 DI Keijo Pösö
 DI Kaj G Backas

Henkilökohtainen varajäsen

FT Gunnar Graeffe
 TKT Anna-Reetta Lumme-Timonen
 DI Kati Ollila

KHT Sari Airola, PricewaterhouseCoopers Oy
 DI Timo Nyman (hallituksen nimeämä yhdyshenkilö)
 DI Heikki Kauppi, TEKin toiminnanjohtaja
 KTM Jari Mellas, komitean sihteeri, TEK

Omaisuuden jakauma 31.12.2004 (88 milj.euroa)

Toiminnan rahoitus 2004, yhteensä 10,4 milj.euroa

